

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a Fejér Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének
ellenőrzéséről (43/2)

1158

2011. december

Számvevői Iroda

Iktatószám: V-3014-07/2011.

Témaszám: 1015

Vizsgálat-azonosító szám: V056006

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Varga Sándor

számvevő igazgató-helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Renkó Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Mohl Anna

számvevő tanácsos

Huberné Kuncsik

Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Csényi István

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe

sorszám

A helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2007. évi átfogó és szabályszerűségi ellenőrzése

0822

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	12
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	17
1. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai	17
2. Pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulása	20
2.1. A működési és felhalmozási egyensúly alakulása	22
2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása	27
2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása	29
3. Kötelezettségek bemutatása	35
3.1. A pénzügyintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása	35
3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása	41
3.3. Egyéb kötelezettségek alakulása	42
4. A pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében hozott intézkedések	44
5. A helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2007. évi ellenőrzése során a pénzügyi egyensúly javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosulása	51

MELLÉKLETEK

- 1. számú melléklet Működési és felhalmozási célú hiány/többlet alakulása az Önkormányzat rendeleteiben
- 2/a. számú melléklet Az Önkormányzat CLF módszer szerint besorolt bevételei és kiadásai 2007-2010 között
- 2/b. számú melléklet Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulása 2007-2010 között
- 3. számú melléklet Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése
- 4. számú melléklet Fejér Megyei Közgyűlés elnökének észrevétele
- 5. számú melléklet Fejér Megyei Közgyűlés elnökének észrevételére adott válasz

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (2011. július 1-jétől az Állami Számvevőszékről szóló 2011. LXVI. törvény)
Htv.	a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény

Szórövidítések

áfa	általános forgalmi adó
APEH	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, 2011. január 1-jétől Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV)
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BM	Belügyminisztérium
EDP hiány/egyenleg	Uniós módszertan szerinti maastrichti kritériumoknak megfelelő számítás szerinti hiány/egyenleg
EIPT Kft.	Európai Információs Pont és Turisztikai Kft.
Energiaszolgáltató Kft.	Fejér Megyei Energiaszolgáltató Nonprofit Kft.
EU	Európai Unió
GDP	Bruttó hazai termék
Hivatal	Fejér Megyei Önkormányzati Hivatal
IGSZ	Fejér Megyei Önkormányzat Intézményei Integrált Gazdasági Szervezete
Illetékhivatal	Fejér Megyei Illetékhivatal
Kórház	Fejér Megyei Szent György Kórház
Közgyűlés	Fejér Megyei Közgyűlés
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
Levéltár	Fejér Megyei Levéltár
MÁK	Magyar Államkincstár
Múzeum	Fejér Megyei Múzeumok Igazgatósága
NFÜ	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NIF Zrt	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár
Önkormányzat	Fejér Megyei Önkormányzat
PEDI	Fejér Megyei Önkormányzat Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsága, Nevelési Tanácsadója és Egységes Pedagógiai Szakszolgálata
PPP konstrukció	Public Private Partnership (Partnerségi együttműködés közfeladatok ellátására a magánszektor bevonásával)
ROP	Regionális Operatív Program

SNA	System of National Accounts azaz Nemzeti Számlák Rendszere
SzMSz	Fejér Megyei Önkormányzat 16/2010 (X.29.) számú rendelete az Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályairól
szja	személyi jövedelemadó
TISZK	Fejér Megyei Szakképzési-Szervezési Társulás
VVSI	Velencei-tavi Vizi Sportiskola
VVSI Kft.	Velencei-tavi Vizi Sportiskola Nonprofit Kft.

JELENTÉS

a Fejér Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék 2011. évtől érvényes stratégiája új irányt szabott a helyi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzésében is. Az ÁSZ – küldetése és jövőképe szerint – szilárd szakmai alapokra támaszkodva értékteremtő ellenőrzéseivel és helyzetelemzéseivel az államháztartás egészében, így a helyi önkormányzati alrendszerben is elő kívánja segíteni a közpénzek és a közvagyon szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes hasznosítását. E folyamat részeként – a 2010. évi államháztartási hiány alakulásának összetevőire is figyelemmel – megkezdődött az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzetelemzése.

Az NGM 2011 áprilisában közzétett adatai szerint¹ a 2010. évi 1036,2 milliárd Ft összegű, 3,8%-os EDP (maastrichti kritériumok szerinti, Túlzott Hiány Eljárás keretében kimutatott) hiánycél nem volt tartható, az önkormányzati alrendszer tervezett meghaladó hiánya miatt a GDP arányában kifejezett államháztartási hiány 4,2%-ra emelkedett.

Az önkormányzatok költségvetési jelentése szerint 2010. első három negyedév végén az önkormányzati alrendszer pénzforgalmi hiánya 97 milliárd Ft volt a tervezett éves mérték 51%-át érte el. Bár az elmúlt években kiugróan magas hiány halmozódott fel az utolsó negyedévben, a 97 milliárd Ft-os szeptember végi hiány nem indokolta az önkormányzati alrendszer 190 milliárd Ft-ra becsült éves hiányának felülvizsgálatát. A tervezett hiány túllépése, az utolsó negyedévi 150 milliárd Ft-os pénzforgalmi hiány nem volt reálisan feltételezhető. A helyi önkormányzatok januári gyorsjelentése szerint a pénzforgalmi hiány 247,7 milliárd Ft-ot tett ki. A tervezettnél nagyobb önkormányzati pénzforgalmi hiány kialakulásában – az NGM által az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez kiadott tájékoztató szerint – az iparűzési adó elmaradása, a gépjárműadó, az illetékek és más bevételek tervezettnél alacsonyabb összegben teljesülése volt a meghatározó.

¹ NGM Tájékoztató Magyarország Strukturális Reformprogramjának végrehajtásáról (2011. április 1). A Tájékoztató évente két alkalommal – április és október hónapban – jelenik meg.

A megyei önkormányzatok kötelező feladatellátását többlépcsős törvényi előírások határozzák meg. A feladatokra vonatkozó szabályozás első szintjét az Ötv.², a második szintet a hatásköri³, a harmadik szintet a további ágazati, szakmai törvények (egyebek mellett az oktatási, egészségügyi, szociális) adják.

A megyei önkormányzatok a feladatellátás és a központi forráselosztás tekintetében sajátos helyet foglalnak el a helyi önkormányzati rendszerben. A megyei önkormányzat **kötelező feladatainak** egy része – így a megyében lévő természeti és társadalmi muzeális emlékek, a történeti iratok gyűjtése, őrzése, tudományos feldolgozása, a megyei könyvtári szolgáltatás, a pedagógiai és közművelődési szakmai tanácsadás és szolgáltatás, a megyei testnevelési és sportszervezési feladatellátás, a gyermek- és ifjúsági jogok érvényesítése, a gyermekvédelmi- és szociális szakellátás – az **Ötv-ből** közvetlenül levezethető kötelezettség.

A középiskolai, szakiskolai, és kollégiumi ellátás, a fogyatékos gyermekek oktatása, nevelése, gondozása az **ágazati törvény** szerint a megyei önkormányzat kötelező feladata. Azonban, ha a települési önkormányzat lát el ilyen feladatot, és arról lemond, a megyei önkormányzatnak a feladatot át kell vennie. Így a megyei önkormányzatok által ellátandó kötelező közszolgáltatások ellátásának mértékére a települési önkormányzatok döntései jelentősen kihatnak.

Az alapellátást meghaladó egészségügyi szakellátás biztosítása akkor képezi a megyei önkormányzat feladatát, ha az önkormányzati vagyon kialakításáról szóló törvényben⁴ a feladat ellátásához szükséges vagyont az önkormányzat a tulajdonába kapta.

Az **önként vállalt** feladat ellátására – mivel annak vállalása a kötelező feladatok ellátását nem veszélyeztetheti – a kötelező közszolgáltatások mértékének alakulása lényegi hatással van.

A feladat és hatáskör telepítés sajátosságai mellett a megyei önkormányzatok kialakított forrásszerkezete, a központi költségvetéstől való erőteljes függősége is determinálja az önkormányzatok feladatellátásra vonatkozó döntéseit.

A 2007-2010. években az önkormányzati feladatok ellátásának keretet biztosító **forrásszabályozás** – ennek részeként az illetékbevételekből és a személyi jövedelemadóból való részesedés szabályai – a megyei önkormányzatok vonatkozásában nem változtak:

- A megyei önkormányzatok saját bevételein belül az **illetékbevételek** döntően az ingatlanpiac stagnálása, majd visszaesése, és egyes illetékkezelvények bevezetése következtében – megyénként differenciált mértékben ugyan, de – 2010-re általánosan visszaestek. A **2010. évben** befolyt

² Ötv. 69-70. §-ai

³ a Htv.

⁴ Az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonba adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény

39,2 milliárd Ft illetékbevétel a 2006. évben realizált 71,1 milliárd Ft illetékbevétel alig több mint 55%-a volt. A kieső bevételek pótlására az önkormányzati alrendszer szintjén történtek intézkedések, 2010-ben 5 milliárd Ft-ot, 2011-ben 1,2 milliárd Ft-ot ellentételezett a központi költségvetés. Az illetékbevételt a megyei önkormányzatok a saját folyó bevételeik között számolják el⁵.

Az illetékek kivetésének és beszedésének joga 2006. december 31-ig a megyei önkormányzatok feladata volt. A 2007. évtől a megyei illetékhivatalok illetékbeszedési feladatait az APEH vette át⁶. Az önkormányzati illetékrészesedési szabályok változatlanok maradtak, azonban az illetékbeszedés költségeit az önkormányzatok illetékbevételeiből átlagos (a Fővárosnál 4,0%-os, a megyei és megyei jogú városi önkormányzatnál 8,5%-os) kulcsot alkalmazva vonták le. E döntés következtében azon megyei önkormányzatok, amelyek a 8,5%-os költségnél kedvezőbb költség szint mellett látták el korábban ezt a feladatot, kedvezőtlenebb helyzetbe kerültek.

- Az önkormányzati alrendszer **személyi jövedelemadóból** való részesedésének makroszintű szabályozása nem változott 2007-2010 között⁷. A helyi önkormányzatokat normatív módon megillető 32%-os részesedés visszaosztásának részletszabályai azonban a megyei önkormányzatok számára – a reálgazdaság kedvezőtlen irányú folyamatai, és az államháztartás egyensúlyi helyzetére tekintettel elrendelt kormányzati intézkedések miatt – megszorító intézkedéseket jelentettek. Összesen 17 milliárd Ft – 2007-ben 10 milliárd Ft, 2010-ben további 7 milliárd Ft – szja-t vontak ki a megyei önkormányzatok gazdálkodási köréből⁸. Az átengedett személyi jövedelemadó a megyei önkormányzatok egyik bevétele.

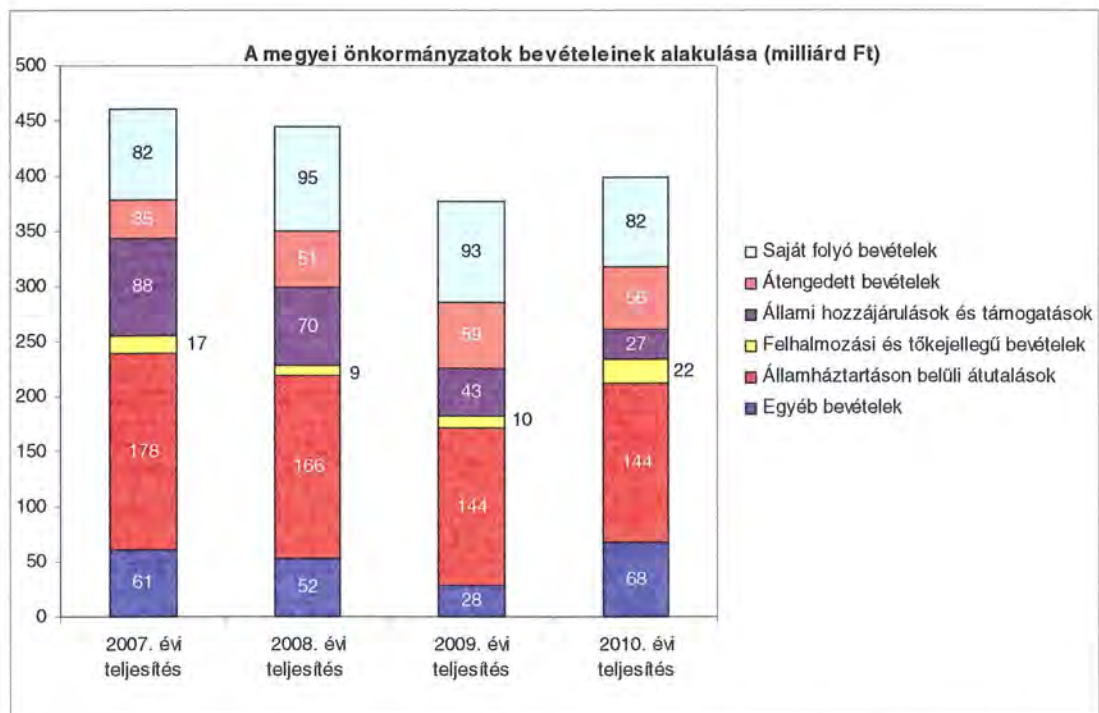
⁵ A megyei önkormányzatok illetékbevételei az önkormányzati alrendszer saját folyó bevételeiből 2007-ben 35,9 milliárd Ft-ot (61,4%-ot), 2008-ban 41,5 milliárd Ft-ot (61,7%-ot), 2009-ben 36,5 milliárd Ft-ot (62,5%-ot), 2010-ben 25,1 milliárd Ft-ot (64,1%-ot) tettek ki.

⁶ Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 115. §-a, amely az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 73. §-át módosította.

⁷ A megyei önkormányzatok személyi jövedelemadó részesedése az önkormányzati alrendszer átengedett bevételeiből 2007-ben 34,7 milliárd Ft-ot (7,0%-ot), 2008-ban 51,2 milliárd Ft-ot (9,2%-ot), 2009-ben 59,2 milliárd Ft-ot (9,3%-ot), 2010-ben 56,3 milliárd Ft-ot (8,3%-ot) tett ki.

⁸ A megyei önkormányzatok szja kiegészítése háromelemű. A tételes, minden megyére egységesen meghatározott összeg – az adott évek költségvetési törvényeinek 4. sz. mellékletében meghatározottak szerint – 2006-ban 593 millió Ft, 2007-ben és 2008-ban egyaránt 355 millió Ft, 2009-ben 370 millió Ft volt. A megye népességszáma után járó kiegészítés a 2006. évi 208 Ft/fő összegről 2010-re 120 Ft/fő-re, a megyei intézmények ellátottjai után járó kiegészítés 42 236 Ft/ellátottról 20 755 Ft/ellátottra csökkent.

A megyei önkormányzatok 2007-2010 között rendelkezésre álló forrásait az alábbiakban mutatjuk be:

A megyei önkormányzatok saját folyó bevételeinek részaránya – amelyek főbb elemei: az intézményi térítési díjak, az illetékbevétel, a kamatbevételek – a 2007. évi összbevételen (461 milliárd Ft) belül 17,9% volt, amely 2010-re annak ellenére 20,6%-ra nőtt, hogy az összege 82 milliárd Ft maradt. Ennek oka az volt, hogy az összbevétel a 2007. évi 461 milliárd Ft-ról 2010-re 399 milliárd Ft-ra csökkent.

Az átengedett bevételek, amelyek a megyei önkormányzatoknál a személyi jövedelemadóból való részesedést jelentették, az összbevételen belül a 2007. évi 35 milliárd Ft-ról 56 milliárd Ft-ra nőttek.

Az állami hozzájárulások és támogatások – amelyek főbb elemei: az ellátotti létszámhoz kötődő normatív állami hozzájárulások, központosított, fejezeti szinten kezelt célelőirányzatból juttatott működési és fejlesztési támogatások – a 2007. évi 88 milliárd Ft-ról (19,1%-os részarányról) 2010-re 27 milliárd Ft-ra (6,8%-os részarányra) estek vissza.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételek – tárgyi eszközök (ingatlanok és ingóságok), föld és immateriális javak, részesedések értékesítése, EU-tól átvett pénzeszközök – a 2007. évi 17 milliárd Ft-ról (3,6%-os részarányról) 2010-re 22 milliárd Ft-ra (5,4%-ra) emelkedtek.

Az államháztartáson belüli átutalások részesedése 2007-ben 178 milliárd Ft volt. 2010. év végére 144 milliárd Ft-tal csökkent, részaránya 38,6%-ról 2,6 százalékpontos csökkenés után 2010-ben 36%-ra változott. Ez a bevételi kategória

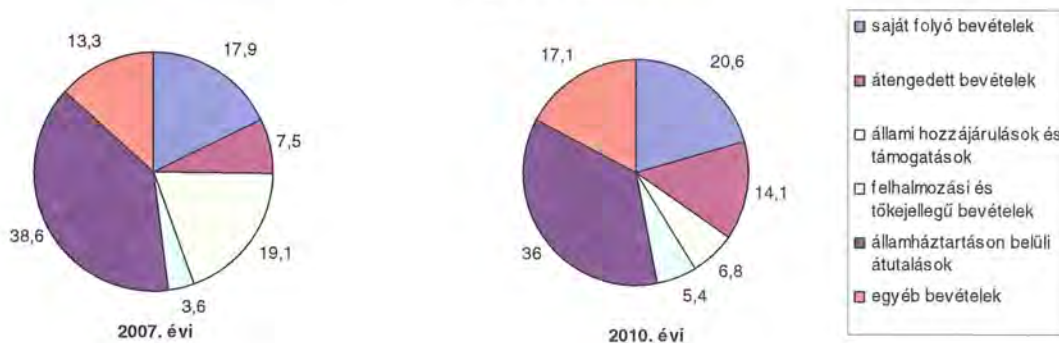
tartalmazza az egészségbiztosítási és egyéb elkülönített állami pénzalapoktól átvett forrásokat. A 2010-ben e címen elszámolt bevétel 144 milliárd Ft volt.

A megyei önkormányzatok központi költségvetésből származó bevételeinek összege 2007-ben 400 milliárd Ft volt, amely 2010. évre 331 milliárd Ft-ra (az időszak alatt összesen 69 milliárd Ft-tal) 17,3%-kal csökkent.

Az egyéb, pénzmaradványból, vállalkozási bevételekből, államháztartáson kívülről származó átutalásokból, a hitelekből, a hosszú és rövid lejáratú értékpapírok értékesítéséből származó bevételek részesedése a 2007-2010. évek viszonylatában 13,3%-ról 17,1%-ra emelkedett. Ez utóbbiak 2010. évi beszámoló szerinti összevont teljesítése 68 milliárd Ft volt⁹.

Mindezeket figyelembe véve 2007 és 2010-ben a megyei önkormányzatok forrásösszetételének megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

A megyei önkormányzatok 2007-2010. évi forrásainak megoszlása (%-ban)

Annak ellenére, hogy a megyei önkormányzatok kötelezően ellátandó feladataikat 2007-hez képest kevesebb intézményben, csökkenő foglalkoztatotti létszám mellett végezték¹⁰, a jelentős bevételkiesést a – szervezési intézkedések hatására – csökkenő ráfordítások nem tudták kompenzálni. Az ellátottak száma – a szociális, gyermekvédelmi ágazat bentlakásos elhelyezést nyújtó intézményeit kivéve – eltérő mértékben ugyan, de minden ágazatban évről évre csökkent, amely a fajlagos hozzájárulások csökkenésével együtt a normatív állami hozzájárulás arányának visszaeséséhez vezetett.

A 2007-2013-as időszakra meghirdetett, vissza nem térítendő EU-s fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás lehetősége felerősítette az önkormányzati alrendszer fejlesztési igényeit. A fokozott fejlesztési tevékenység a felhalmozási bevéte-

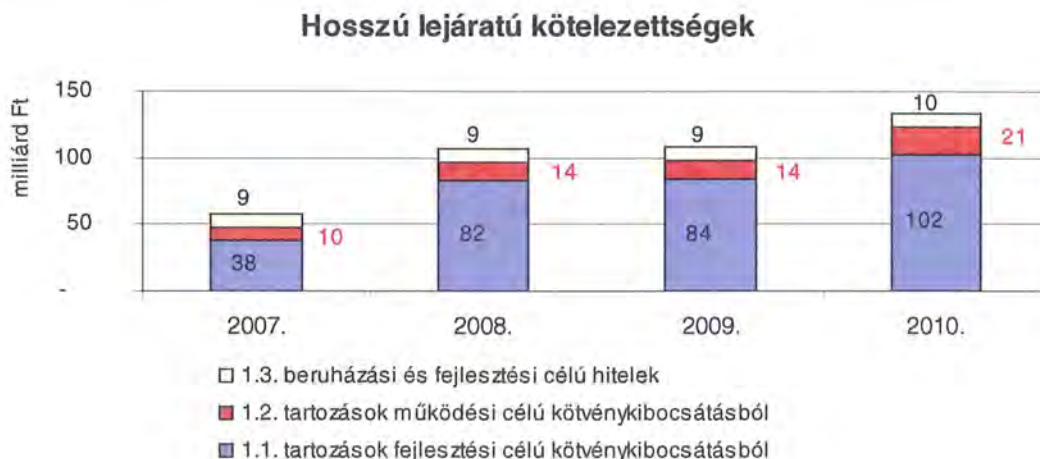
⁹ Az egyéb bevételek összege 2007-2010 között eltérő módon változott, 2007-ben 61 milliárd Ft volt, 2008-ban 52 milliárd Ft-ra, 2009-ben 28 milliárd Ft-ra esett vissza, majd 2010-ben ismét – 68 milliárd Ft-ra – emelkedett.

¹⁰ a BM által 2010 decemberében elvégzett felmérés adatai szerint

lek és kiadások egyensúlyának megbomlásán¹¹ túl a jelentkező jövőbeni fenn tartási kötelezettség miatt tovább terhelhetik az önkormányzatok költségvetését.

A **megyei önkormányzatok** felhalmozási és működési célú **pénzintézeti és szállítói kötelezettségeinek állománya** a vizsgált időszakban erőteljesen növekedett.

A hosszú lejáratú kötelezettségek alakulását a következő ábra szemlélteti:

A hosszú lejáratú kötelezettségek mellett az időszakban a 2007. évi 22 milliárd Ft-ról 24 milliárd Ft-ra (8,8%-kal) növekedett az áruszállításból származó szállítói kötelezettségek állománya.

A mérlegben kimutatott kötelezettségek állománya mellett az elhasználódott eszközök pótlására forrást biztosító amortizációs (felújítási) alap képzésének¹² elmaradása további problémákat vetít előre. A megyei önkormányzatok beszámolójelentéseinek összegzése szerint 2007-ben még az elszámolt értékcsökkenés 90%-ának megfelelő összeget fordítottak felújítási célokra, 2009-ben ez az arányszám már csak 16,5% volt. Ez maga után vonta a feladatellátást kiszolgáló tárgyi eszközök állagának erőteljes romlását.

Az ÁSZ a 2011. évi ellenőrzési tervében a 43. számú, az „Önkormányzatok gazdálkodási rendszerének ellenőrzése” részeként egy időben, egymással párhuzamosan tekinti át és elemzi az önkormányzati alrendszer középszintjét jelentő 19 megyei önkormányzat pénzügyi helyzetét. A gazdálkodás szabályszerűségét az

¹¹ Az önkormányzati alrendszerben – az éves zárszámadási törvényjavaslatok általános indokolása, X. Helyi önkormányzatok gazdálkodása fejezet szerint – a felhalmozási bevételek és kiadások egyenlege 2007-ben 142,4 milliárd Ft, 2008-ban 112,3 milliárd Ft, 2009-ben 234,5 milliárd Ft hiányt mutatott.

¹² Erre a jelenlegi szabályozási környezetben nem kötelezi semmilyen előírás az önkormányzatokat.

ÁSZ előző évek során ellenőrizte a megyei önkormányzatoknál is, ezért jelen vizsgálatunk erre nem tér ki.

A jelentés a megyei önkormányzatok sajátos feladatellátási és forrásszabályozási helyzetére tekintettel a megyei önkormányzatok pénzügyi helyzetét, illetve az ezzel összefüggő korábbi ÁSZ javaslatok megvalósítását mutatja be.

Az ellenőrzés a 2007. január 1. – 2011. március 31. közötti időszakot ölelte fel.

A vizsgálat jogszabályi alapját 2011. július 1-je előtt az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3), (5), (6) és (9) bekezdéseiben, az Ötv. 92. § (1) bekezdésében és az Áht. 104. § (3) bekezdésében, 2011. július 1-jét követően az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdésében, az 5. § (2)-(6) bekezdéseiben és az Áht. 120/A. § (1) bekezdésében foglalt előírások képezték.

Fejér megye országos és régió szinten elfoglalt helyzetét 2010. december 31-én az alábbi mutatók szemléltetik (a megyei jogú városokkal együtt):

Index: az előző év azonos időszak (időpontja)=100,0

Mutató megnevezése	Fejér megye	Közép-dunántúli régió	Országos
Népesség száma (ezer fő)*	426	1 095	9 986
Népesség változás indexe (%)	99,8	99,6	99,7
Az ipari termelés volumenindexe (%)	106,7	104,6	110,7
Egy lakosra jutó ipari termelési érték (ezer Ft)	4 174,9	4 359,8	2 044,4
Ezer lakosra jutó vállalkozások száma (db)	134	135	165
A beruházások egy lakosra vetített teljesítményértéke (ezer Ft)	305,4	280,9	304,7
Foglalkoztatási arány (%)	51,2	52,1	49,5
Munkanélküliségi ráta (%)	8,1	9,4	10,8
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete (Ft)	127 263	124 133	132 628
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének indexe (%)	110,9	109,1	106,9

*Ebből Székesfehérvár és Dunaújváros Megyei Jogú Városok népessége 151 ezer fő

A táblázatban feltüntetett adatok azt jelzik, hogy a gazdaság helyzetét reprezentáló egyes mutatók – az ipari termelés volumenének változása, az ezer lakosra jutó vállalkozások – tekintetében elmarad az országos jellemzőktől, ugyanakkor a Közép-dunántúli régió szinten elfoglalt helyzete kedvezőbb képet mutat. Különösen kedvező, hogy a megye munkanélküliségi rátája és az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének változása mind a régiós, mind pedig az országos értékeknél kedvezőbb.

A megyében 108 települési – 2 megyei jogú városi, 13 városi, 13 nagyközségi és 80 községi – önkormányzat működött.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A Fejér Megyei Önkormányzat 2010-ben 24 212 millió Ft összes költségvetési kiadásából 96%-ot **kötelező feladatai** ellátására fordította. Az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint az **önként vállalt feladatai** a sport, a szórakoztató és szabadidős tevékenységhez, egyes idegenforgalmi, turisztikai, kiadvány szerkesztési, kommunikációs szolgáltatások szervezéséhez kapcsolódtak, valamint támogatást nyújtott civil szervezetek, alapítványok működéséhez, összesen 968 millió Ft összegben. Az Önkormányzat az önként vállalt feladatok körét SzMSz-ében nem rögzítette. Az SzMSz a kötelező közszolgáltatási feladatok, és azok ellátásának szervezeti keretét általános jelleggel, a vonatkozó jogszabályokra hivatkozással határozta meg.

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait 2007. január 1-jén a Hivatal, 33 intézmény, valamint 1 gazdasági társaság, összesen 74 telephelyen látta el, 2010. december 31-én a Hivatallal együtt 24 intézmény, valamint három többségi tulajdonú gazdasági társaság, összesen 88 telephelyen végezte ezen feladatokat. Az intézmények száma 2007-2010. közötti – főként a szociális és gyermekvédelmi területet érintő – átszervezések következtében alakult ki. Megszüntettek, illetve átszerveztek 11 intézményt (melyből 1 intézményt átalakítottak gazdasági társasággá), 1 intézményalapítás is történt, továbbá létrehoztak egy gazdasági társaságot.

A **folyó költségvetés egyenlege (működési jövedelem)** 2007-2010 között – a 2009. év kivételével – működési forráshiányt mutatott¹³.

A 2007-2010. években az Önkormányzat **felhalmozási költségvetésének egyenlege** folyamatosan negatív összegű volt, amely 2007-2010. között összesen 3764 millió Ft felhalmozási forráshiányt okozott.

A **pénzügyi egyensúly fenntartása** külső forrás bevonásával volt biztosítható. A működési forráshiány finanszírozása munkabérhitelből, folyószámlahitelből, továbbá működési céllal kibocsátott kötvényből történt. A fejlesztési forráshiányt hosszú lejáratú fejlesztési célú hitellel, illetve fejlesztési célú kötvénykibocsátással kezelték. A hitelállomány folyamatos emelkedésével együtt járt az Önkormányzatot terhelő kamatkidadások növekedése is, amely 2010-ben közel másfélszerese (222,1 millió Ft) volt a 2007. évben kifizetett (151,3 millió Ft) kamatnak.

¹³ A folyó költségvetés hiánya, (a működési forráshiány) 2007-ben a folyó kiadások 2,1%-át (444 millió Ft-ot), 2008-ban 1,7%-át (401 millió Ft-ot), 2010-ben 4,6%-át (1 011 millió Ft-ot) jelentette. A 2009. évben a működési forrástöbblet a folyó kiadások 3,5%-a, 752 millió Ft volt.

A CLF módszer szerinti működési forráshiány kialakulásában leginkább az játszott szerepet, hogy az Önkormányzat **legfőbb bevételi forrásai** – a jogszabályi kedvezmények bővülése, és az ingatlanforgalom visszaesése következményeként az illetékbevétel, valamint a központi forráskivonás hatására az átengedett szja és az állami támogatások csökkentek. Az illetékbevétel 2010-re a 2006. évi 2443 millió Ft-ról (53,5%-ára) 1307 millió Ft-ra csökkent. Az átengedett szja és az állami támogatások együttes összege a központi támogatás csökkentésén túl az ellátotti létszám visszaesése hatását is figyelembe véve kevesebb lett, 2010-ben 3309 millió Ft volt, a 2007. évi 75,9%-a. Az OEP támogatás összege 2007-ben 11 441 millió Ft, amely 2010. évben 12 976 millió Ft-ra (13,4%-kal) emelkedett. Az egyéb saját bevételek emelkedése nem tudta ellensúlyozni a kieső forrásokat.¹⁴ A 2010. évben az intézményi működési bevételek 358 millió Ft-tal haladták meg a 2007. évi ténylegest a térítési díjak emelkedése miatt.

A **működési kiadások** 2007-ről 2010-re 4,0%-kal, 21 989 millió Ft-ra nőttek. Az Önkormányzat a Kórház működéséhez 949 millió Ft, fejlesztéséhez 877 millió Ft támogatást nyújtott 2007-2010. között.

Az intézmények teljesített működési kiadásai a Kórház nélkül 2007-ben 8445 millió Ft-ot tettek ki (az összes működési kiadás 39,9%-át), amely 2010-re 8022 millió Ft-ra csökkent (az összes működési kiadás 36,5%-ára).

A működési és felhalmozási kiadásokon belül 2007-2010 között a **felhalmozási kiadások** súlya 733 millió Ft-ról (3,3%-ról) 2223 millió Ft-ra (9,2%-ra) nőtt. Az aktív pályázati tevékenység eredményeként 2007-2010. között 19 191 millió Ft bekerülési költségű beruházást folytatott, illetve indított el az Önkormányzat, amelyből 12 690 millió Ft a 2010 utánra vállalt kötelezettség. Az utóbbi forrásai – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint – a következők: 1402 millió Ft tervezett saját bevétel, 930 millió Ft kötvénybevételből származó pénzmaradvány, 10 137 millió Ft elnyert EU-s támogatás, továbbá 221 millió Ft elnyert hazai támogatás. A 2010. év utánra vállalt kötelezettség 79,2%-a (10 049 millió Ft) a Kórház fejlesztéseit finanszírozza. A fejlesztések megvalósítása során finanszírozási nehézséget okozhat az EU-s források előfinanszírozása (a támogatások megelőlegezése), ezen beruházások esetében a nem előírt feltételek szerinti teljesítése, valamint a saját bevételek tervezhetetlensége.

Az Önkormányzat **pénzüntézeti kötelezettségeinek állománya** a könyvviteli mérlegadatok szerint 2006. december 31-ről 2010. december 31-re 2500 millió Ft-ról 11 724 millió Ft-ra nőtt. A vizsgált időszakban adósságszolgálatra az Önkormányzat 3258 millió Ft-ot, továbbá kamatkiadásokra 765 millió Ft-ot teljesített. A kötvényből származó források befektetéséből realizált kamatbevétel 2007-2010 között 405 millió Ft volt.

Az Önkormányzat likviditása érdekében 2010. évben az év minden napján igénybe vett folyószámlahitelt, melynek átlagos napi állománya 610 millió Ft

¹⁴ Az Önkormányzat egyéb saját bevételei 2007-2010. évek között 905 millió Ft-tal emelkedtek, míg az illetékbevételek, az szja és az állami támogatás együttes összege 1586 millió Ft-tal csökkentek.

volt. A folyószámlahitel felvételén túl munkabér megelőlegezési hitelre is szükség volt, melynek átlagos napi állománya 142 millió Ft volt.

Az Önkormányzat 2010. év végi pénzügyi kötelezettségéből 7298 millió Ft (62,2%) fejlesztési célú kötvények kibocsátásából, 1497 millió Ft (12,8%) működési célú kötvények kibocsátásából, 1546 millió Ft (13,2%) fejlesztési célú hosszú lejáratú hitelek felvételéből, továbbá 1383 millió Ft (11,8%), a költségvetési év végén ki nem egyenlített folyószámlahitelekkel keletkezett. Ezek miatt az Önkormányzatnak a 2011-2013. években 1889 millió Ft és 13,8 millió CHF törlesztést és kamatot¹⁵ kell teljesítenie. Az Önkormányzat 2010. év végi szállítói tartozása – gazdasági társaságok nélkül – 2588 millió Ft (ebből lejárt 1718 millió Ft), és egyéb kiadás elmaradása¹⁶ 67 millió Ft. A 2011-2013. évi **összes** (pénzügyi, szállítói, valamint egyéb) **kötelezettség** teljesítésére figyelembe vehető 1737 millió Ft pénzmaradvány, 2646 millió Ft becsült értékű jelzáloggal nem terhelt, továbbá a pénzügyi kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódóan 2441 millió Ft értékű terhelt forgalomképes ingatlanvagyon értékesítéséből, és 381 millió Ft egyéb követelésállomány behajtásából származó forrás, melyek a kötelezettségek mintegy 90%-ára nyújtanak fedezetet.

A további évekre szóló, 2010. december 31-én fennálló pénzügyi kötelezettségek a következők: 3705 millió Ft és 25,1 millió CHF. Az ezek törlesztésére figyelembe vehető források nem ismertek.

Kockázatot jelentett az Önkormányzat számára, hogy a számlavezetője, valamint a rövid lejáratú hitelt biztosító és a kötvénykibocsátással megbízott pénzügyi intézet ugyanazon pénzügyi intézet volt, mert a pénzügyi intézet a kockázatokat összevontan értékelve magasabb kockázati felárral nyújtotta a hiteleket.

A közgyűlési előterjesztések nem tartalmazták a pénzügyi kötelezettségvállalások visszafizetési forrásait, a teljes futamidő várható kamat és törlesztési kötelezettségeit, az árfolyam- és kamatkockázatok, valamint az adósságszolgálati korlát bemutatását, így a Közgyűlés ezek figyelembevétele nélkül döntött.

Az Önkormányzat nem vizsgálta, hogy **az elhasználandó eszközök pótlása** milyen kötelezettséget jelent a számára. A 2007-2010 években a tárgyi eszközök után 1911 millió Ft értékcsökkenést számolt el, ugyanakkor felújításra csak ennek töredékét, 560 millió Ft-ot (29,3%) fordított.

A végrehajtott **kiadáscsökkentő intézkedések** a feladatellátás szakmai színvonalának növelése mellett a takarékos szemléletű gazdálkodást, a működőképesség megőrzését, a pénzügyi helyzet javítását célozták. Az intézményát-szervezések, a feladatváltozások, valamint a takarékosági intézkedések hatásaként a 2007-2010. években – az Önkormányzat kimutatása szerint – együttesen 2039 millió Ft kiadási megtakarítás keletkezett, melyből 1552 millió Ft, 76,0% a kapcsolódó álláshely csökkenések következtében jelentkezett.

¹⁵ a 2011. I. negyedévi kamat mértékét alapul véve

¹⁶ Ki nem fizetett esedékes személyi jellegű juttatás, munkaadókat terhelő járulékok, peres eljárásokból fennálló függő kötelezettség, szállítói késedelmi kamat, adótartozás (cégautó-adó, rehabilitációs hozzájárulás).

A létszámcsökkentő intézkedések következtében 2007-2010 között a Hivatalnál és az intézményeknél összesen 341 álláshelyet szüntettek meg, amelyből 71 fő, 20,8% ágazati szakmai, 270 fő, 79,2% intézményüzemeltetéshez, fenntartáshoz, gazdasági ügyek intézéséhez kapcsolódó álláshely volt.

A **bevételnövelésre irányuló intézkedések** eredményeként a 2007-2010. években képződő többletbevételekből – amelynek számszerűsített összege 281 millió Ft volt – 39,1%-ot (110 millió Ft-ot) a Kórház realizált bérbeadási és vállalkozási tevékenységből. Az ingatlanok bérbeadásából, készletértékesítésből, valamint térítési díjak emeléséből 171 millió Ft többletbevétel realizálódott.

Az **utóellenőrzés** a pénzügyi egyensúly javítására tett egy célszerűségi javaslat hasznosulására terjedt ki. Javasoltuk a Közgyűlés elnökének: *„kezdéményezze, hogy a fejlesztési célkitűzések megalapozásához készüljön a kötelező feladatok megoldásánál jelentkező feszültségekről felmérésekkel, számításokkal alátámasztott helyzetelemzés”*. Az Önkormányzat a javaslatot nem hasznosította.

Az **Önkormányzat pénzügyi helyzetét összegezve** a következők emelhetők ki:

Az Önkormányzatnál évente a központi intézkedések hatására jelentkező bevételi kiesést a kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedéseivel nem tudta ellentételezni. Az Önkormányzat a 2007. évtől intézmény átadásáról, illetve átvételéről nem döntött. Egy intézmény gazdasági társasággá alakítása nem befolyásolta a működés biztonságát. A 2010. évet követő beruházások finanszírozhatóságát veszélyezteti a saját források tervezhetetlensége, az EU-s források előfinanszírozásának többlet költsége, valamint a támogatásból megvalósuló fejlesztések volumenéből és esetleges előírt feltételeknek nem megfelelő teljesítéséből adódó kockázatok.

Az Önkormányzat működési célú kiadásai finanszírozása folyamatos feszültséget okozott, mivel csak folyószámla- és munkabérhitel állandó igénybevételével, továbbá kötvényforrás, illetve a kötvényforrások befektetéséből származó kamatbevétel felhasználásával tudta a működést biztosítani. Az Önkormányzat hosszú távú pénzügyi kötelezettségei emelkedtek, azok finanszírozása a következő három évben a rendelkezésre álló, főként ingatlanfedezet ismeretében bizonytalanok. A további évekre szóló hosszú távú kötelezettségekre az Önkormányzat adatai alapján a finanszírozás forrásai nem biztosítottak.

A feladatok és források közötti egyensúly megteremtésére irányuló központi döntések, a megyei önkormányzatok konszolidációjára, az intézmények átvételére vonatkozó törvényjavaslat elfogadása új feltételeket teremtett. A hatékony és eredményes gazdálkodás, a pénzügyi egyensúly rövid- és hosszú távú fenntarthatósága azonnali intézkedéseket igényel.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szerve-

zet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A 2011 májusában lezárult helyszíni ellenőrzés tapasztalatai alapján – figyelembe véve az Önkormányzat észrevételeit és a saját hatáskörben tett intézkedéseit – az **alábbi javaslatokat tette az ÁSZ:**

a Közgyűlés elnökének:

1. Tájékoztassa a Közgyűlést rendszeresen az intézkedési terv megvalósításáról, annak eredményeiről. A pénzügyi egyensúlyt befolyásoló feltételek romlása esetén tegyen javaslatot az intézkedési terv módosítására;
2. gondoskodjon róla, hogy a jövőben az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokról szóló közgyűlési döntéseket megalapozó előterjesztések tartalmazzák a kötelezettségvállalás visszafizetésének forrásait, a várható kamat-, egyéb költség és tőkefizetési kötelezettségeit, legalább 3 éves kitekintéssel a várható kamat és árfolyamkockázatok bemutatását, és kezelésének lehetőségeit;
3. gondoskodjon a fennálló lejárt szállítói tartozás okainak feltárásáról, szerkezetének bemutatásáról – beleértve az intézményeknél lejárt szállítói állomány értékét és napra számított arányát –, a szükséges intézkedések megtételéről, indokolt esetben a szállítókkal a lejárt tartozások mielőbbi rendezéséről a kockázatok minimalizálása érdekében;
4. gondoskodjon a pénzügyi kötelezettségek finanszírozási lehetőségeinek számbavételéről, és arra források biztosításáról;
5. mutassa be a Közgyűlésnek az éves költségvetési előterjesztésekben az értékcsökkenési leírás összegét, és ezzel arányban az elhasználódott eszközök pótlásának forrásigényét és lehetőségét.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAI

Az Önkormányzat 2010. évi beszámolója szerint a tárgyévi **költségvetési kiadásainak (24 212 millió Ft) 96,0%-át, (23 244 millió Ft-ot) a kötelező, 4,0%-át (968 millió Ft-ot) az önként vállalt feladatok ellátására fordította**¹⁷. A 2011. évi tervadatok alapján az önként vállalt feladatokra az összes költségvetési kiadás (22 819 millió Ft) 3,6%-a jut (821 millió Ft), ami 0,4 százalékponttal kevesebb, mint az előző évben. Az Önkormányzat önként vállalt feladatai a sport, szórakoztató és szabadidős tevékenységhez, az idegenforgalmi, turisztikai, kiadvány szerkesztési, kommunikációs szolgáltatások szervezéséhez kapcsolódnak, valamint támogatást nyújt civil szervezetek, alapítványok működéséhez.

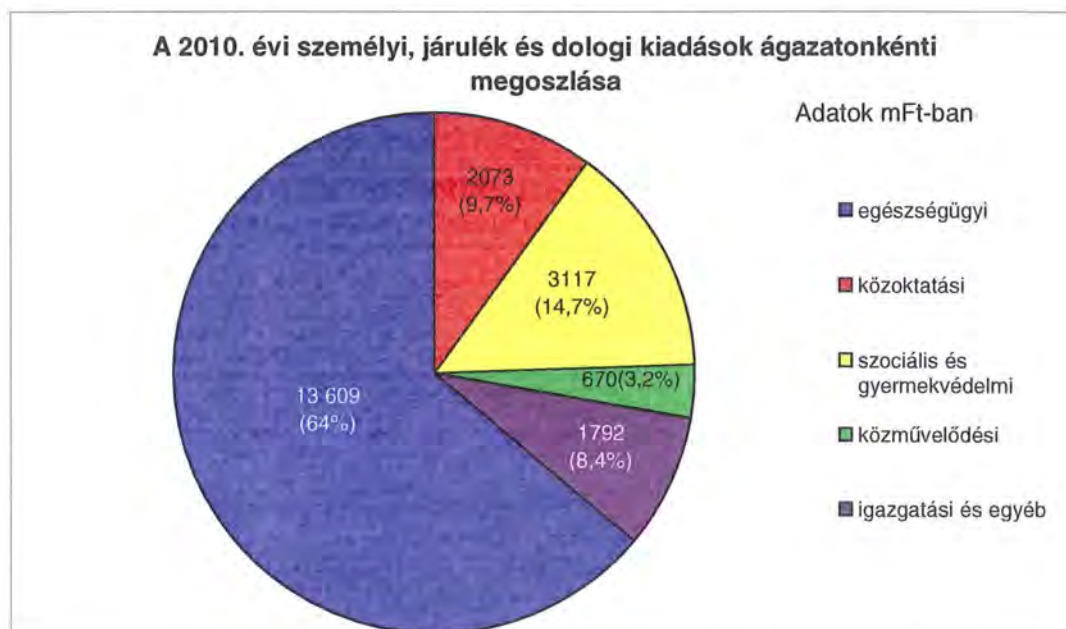
Az Önkormányzat SzMSz-e a kötelező közszolgáltatási feladatokat, és azok ellátásának szervezeti keretét általános jelleggel határozta meg. Az önként vállalt feladatok körét az önkormányzat SzMSz-ébe nem rögzítették¹⁸. Kötelező feladataikat az Ötv. és az ágazati törvények által meghatározottnak tekintik, az önként vállalt feladatokra fordítható források nagyságát az éves költségvetési rendeletekben határozzák meg.

Az **Önkormányzat** éves költségvetési **kiadásainak szerkezetét tekintve** 2010-ben a járulékokkal növelt személyi juttatások és dologi kiadások 21 261 millió Ft-os összegén belül meghatározó arányt – 13 609 millió Ft-ot (64,0%-ot) – a Kórháznál elszámolt kiadások jelentették. Szociális és gyermekvédelmi célokra 3117 millió Ft-ot, oktatási célokra 2073 millió Ft-ot, közművelődési feladatokra 670 millió Ft-ot (3,2%-ot), igazgatási és egyéb nem kiemelt ágazati feladatokra 1792 millió Ft-ot (8,4%-ot) fordítottak. A szociális és gyermekvédelmi feladatokat ellátó 3 intézmény kiadásokból való részesedése 14,7%, a 14 közoktatási intézményé 9,8% volt.

A 2010. évben a közoktatási feladatok kiadásait 51,0%-ban, a szociális és gyermekvédelmi feladatok kiadásait 51,5%-ban finanszírozta normatív költségvetési támogatás 1058 millió Ft, illetve 1606 millió Ft összegben.

¹⁷ Az önként vállalt feladatok részarányának megállapítása az Önkormányzat adat-szolgáltatásán alapul.

¹⁸ Erre jogszabályi előírás ma már nem kötelezi az Önkormányzatot.

A 2010. évi önkormányzati kiadások 82,8%-a (21 123 millió Ft)¹⁹ az intézmények, a többi a Hivatal költségvetésében szerepelt. A Hivatal költségvetéséből (4401 millió Ft) a személyi és dologi kiadások 12%-kal (528 millió Ft), a beruházások, felújítások 32%-kal (1408 millió Ft), a különböző megyepolitikai feladatokhoz, szervezetek támogatásához, finanszírozási tételekhez kapcsolódó kiadások 56%-kal (2465 millió Ft) részesültek.

Az Önkormányzat a kötelező és az önként vállalt feladatait 2010. december 31-én a Hivatallal együtt 24 költségvetési szervvel és 3 többségi tulajdonú gazdasági társasággal látta el.

Az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek mindegyike önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, az intézmények – alapító okirataik szerint – összesen 88 telephelyen működnek. Az intézmények telephelyeinek száma 2007-2010. években az intézménymegszüntetések, átszervezések következtében a 2007. január 1-jei állapothoz viszonyítva 14-el bővült. Az Önkormányzat feladatait 2010. december 31-én az alábbi **intézménystruktúrával** látta el:

- egészségügyi feladatokat egy kórház látta el;
- szociális és gyermekvédelmi feladatokat 3 intézmény végeztet (1 átmeneti és tartós szociális ellátást biztosító intézmény, 2 gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmény, amelyből 1 oktatási tevékenységet is végző gyermekotthon);
- közoktatási feladatot 14 intézmény látott el (1 pedagógiai szakszolgálat, 3 szakképző iskola, 1 gimnázium, 3 gimnázium és szakközépiskola, 4 általános iskola és speciális szakiskola, amelyből egy intézmény egységes gyógy-

¹⁹ Az Önkormányzat 5/2011. (IV. 28.) számú rendelete a 2010. évi költségvetés végrehajtásáról (1-3. számú mellékletek).

pedagógiai intézmény, 1 alapfokú művészetoktatási intézmény, és 1 szakképzési-szervezési társulás);

- közművelődési és közgyűjteményi feladatokat végzett 4 intézmény (könyvtár, levéltár, múzeum, művelődési központ);
- igazgatási feladatokat látott el a Hivatal, 1 intézmény pedig integrált gazdasági szervezetként működött (a Kórház, TISZK és a Hivatal feladatain kívül a többi intézmény gazdasági adminisztrációja, pénzügyi-számviteli feladatainak ellátása tartozik ide).

Az Önkormányzat a megye területén a pedagógiai szakmai szolgáltatási feladatok teljes körű ellátására a COMMITMENT Köznevelési Kht-vel kötött **megbízási szerződést**.

A **TISZK-et** az Önkormányzat és Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2008-ban közösen alapította. A TISZK-hez 5 megyei fenntartású és 6 megyei jogú városi fenntartású középfokú intézmény kapcsolódik, a munkaszervezet szervezési és igazgatási feladatainak ráfordításai az Önkormányzat költségvetésében jelentek meg.

Az egyes ágazatok kötelező feladatellátását 2010. december 31-én az alábbi mutatók jellemezték:

Megnevezés	közoktatás	szociális és gyermekvédelem	egészségügy	kultúra és sport
Az ágazatban foglalkoztattottak száma (fő)	479	787	2513	178
Az ágazat intézményeiben ellátottak összesen (fő)	3741	1916		
Fekvőbeteg ellátás férőhelyeinek száma (db)			1616	

Az Önkormányzat három **többségi tulajdoni hányadú gazdasági társasága** közül kettő – EIPT Kft., valamint a VVSI Kft. – az Önkormányzat kizárólagos tulajdona, az Energiaszolgáltató Kft-ben 51%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik.

- A VVSI Kft. feladat-kiszervezésével jött létre, korábban költségvetési keretek közt működött, önként vállalt feladatként látott el sport és szabadidős tevékenység szervezést, üdülőtábor üzemeltetést. Az alapítást jóváhagyó testületi döntésből nem állapítható meg, hogy kötelező vagy önként vállalt a társaság által ellátott feladat. Az Önkormányzat e tevékenységet ennek ellenére kötelező feladatellátásának tekinti.
- Az intézményi hőszolgáltatást ellátó Energiaszolgáltató Kft-t az intézmények hőszolgáltatásának közös szervezésben való lebonyolítására alapították 2009-ben. Az alapításról szóló testületi döntés a feladatellátás kötelező jellegéről nem intézkedik, de mivel a kötelező önkormányzati feladatokat ellátó intézmények kiszolgáló tevékenységét központosították, a feladatellátás kötelező jellege igazolt.

- Az EIPT Kft. önként vállalt feladatot lát el, főtevékenysége a turisztikai információ szolgáltatás, kiadványszerkesztés, Eu-s pályázatfigyelés, lakossági tájékoztatás.

A többségi tulajdonú gazdasági társaságok mellett az Önkormányzat a FEJÉRVÍZ Zrt-ben 0,045%-os, a Kémény Zrt-ben 0,0021%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik.

A Kórház az általa létrehozott, kötelező feladatot ellátó társaságokban – KORTÉX Mérnöki Iroda Kft, OPTICenter Kft., Pulmocenter Kft. – 13,95%, 25%, illetve 20%-os intézményi részesedéssel bír.

Az önkormányzati feladatellátásban az intézmények és a gazdasági társaságok mellett egyéb szervezetek, valamint szolgáltatási szerződéssel kiszervezett/kiszereződött intézményi ellátások – a pedagógiai szakmai szolgáltatás kivételével - nem működtek.

2. PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZET ALAKULÁSA

A hagyományos költségvetési szerkezet helyett az önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel mutatjuk be, amelyben jobban elkülönülnek a vágyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások a feladatokkal kapcsolatos közvetlen működtetési bevételektől és kiadásoktól. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. A saját folyó bevételek, valamint a saját felhalmozási bevételek nem tartalmazzák az előző évi pénzmaradványok felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket²⁰.

A bevételek és kiadások besorolása általános közgazdasági megfontolásokon alapul, amely testet ölt az SNA statisztikai módszertanában is. Folyó tételek alatt értjük azokat a bevételeket és kiadásokat, amelyek az önkormányzat vagyoni helyzetét automatikusan nem változtatják. A bevételi oldalon ilyenek az adók, az illeték, az áfa bevételek és visszatérülések, a hozamok és kamatok, a költségvetési támogatások, az egyéb saját bevételek, valamint a működési célra átvett pénzeszközök és kapott támogatások. A folyó kiadások közé tartoznak a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos működési kiadások, a kamatkidadások, valamint a működési célú transzferkiadások²¹. A felhalmozási vagy tőke tételek módosítják az önkormányzat vagyoni helyzetét. A privatizációs bevételek, az immateriális javak és tárgyi eszközök, valamint a részesedések értékesítése csökkentik, a fizikai beruházások és a pénzügyi befektetések növelik a vagyont. A pénzforgalmi bevételek és kiadások nem tartalmazzák a követelések elengedése miatt könyvelt tételeket, mivel ezek egymást kioltó, technikai jellegű elszámolási műveletek.

²⁰ A költségvetési években kialakuló hiány finanszírozása az előző években képzett tartalékok felhasználásával is történhet.

²¹ Transzferkiadásoknak azokat a folyó és felhalmozási tételeket nevezzük, amelyeket nem az adott önkormányzat használ fel szolgáltatásnyújtásra (pl.: ellátottak pénzbeni juttatásai, átadott pénzeszközök, garancia- és kezességvállalások stb.).

A **folyó költségvetés** egyenlege, a működési jövedelem megmutatja, hogy az önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéseikhez.

A **felhalmozási költségvetés** pozitív értéke felhalmozási többletet mutat, amely a jövőbeni fejlesztések forrását biztosíthatja. Amennyiben a folyó költségvetési hiány finanszírozása a felhalmozási többletből történik, ez szűkebb értelemben vagyonszerelésnek tekinthető. Amennyiben a felhalmozási költségvetés megtakarítása fejlesztési célú hitelek, kötvények adósságszolgálatát finanszírozza, az, változatlan vagyontömeg mellett, a korábban megelőlegezett tőkebevételek valós realizációjának tekinthető. A felhalmozási deficit által generált finanszírozási igény önmagában nem jár pénzügyi kockázattal, a pénzügyileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalás (adósságszolgálat) előrelátó, tudatos költségvetési gazdálkodással teljesíthető.

A módszer a **pénzügyi kapacitás** (más néven a nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. Az adós hitelfelvételi képessége, hosszú távú fizetőképessége vagy bonitása a pénzügyi kapacitással, ezen belül is a nettó működési jövedelemmel jellemezhető. A **nettó működési jövedelem** negatív értéke az egyes költségvetési években jelentkező adósságszolgálat túlzott mértékére utal²². A nettó működési jövedelem negatív értékének felhalmozási többletből, vagy további hitelből történő finanszírozása pénzügyileg nem fenntartható gazdálkodást vetít előre. A pozitív értéket mutató nettó működési jövedelem fejlesztési kiadások fedezetét biztosíthatja, illetve a *folymatosan, évenként képződő pozitív nettó működési jövedelemből meghatározható* a jövőben vállalható, teljesíthető éves adósságszolgálat, így módon az a hitelösszeg, amely – a többi tényezőt, feltételt adottnak tekintve – visszafizetési kockázat nélkül felvehető.

A CLF módszer alapján a pénzügyi kapacitás mértéke az önkormányzat összevont, nettósított, a központi információs rendszerbe a MÁK-on keresztül leadott éves költségvetési beszámolójának 80-as űrlapjában szerepeltetett adatok alapján került meghatározásra. A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat CLF módszer szerint besorolt kiadásainak és bevételeinek főbb jogcímei szerinti alakulását a jelentés 2/a. számú melléklete tartalmazza.

Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak alakulását részletesen a hatályos számviteli előírások szerint készült, összevont éves költségvetési beszámoló adataira alapozva mutatjuk be. A bevételek és kiadások működési, valamint felhalmozási jogcímekre történő elkülönítését az éves költségvetési beszámoló, a zárszámadási rendeletek, továbbá – amely jogcímeik²³ esetében erre más lehetőség nem volt – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerinti meg-

²² Kivéve, ha annak finanszírozására a korábbi években képzett tartalékok fedezetet nyújtanak.

²³ Az előző évi maradvány visszafizetésének, az előző évi pénzmaradvány átadásának és átvételének, a kamatkidadásoknak, az egyéb pénzforgalom nélküli kiadásoknak, a hozam- és kamatbevételeknek, az átengedett adóknak, a költségvetési támogatásoknak, továbbá az előző évi pénzmaradvány igénybevételének működési és felhalmozási részre történő megosztásához az Önkormányzat által szolgáltatott adatokat vettük figyelembe.

bontás alapján végeztük el. A bevételek elemzése során figyelembe vettük a korábbi években keletkezett pénzmaradvány felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket is. A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, továbbá adósságszolgálatának alakulását a jelentés 2/b. számú melléklete tartalmazza.

2.1. A működési és felhalmozási egyensúly alakulása CLF módszer szerinti önkormányzati adatok

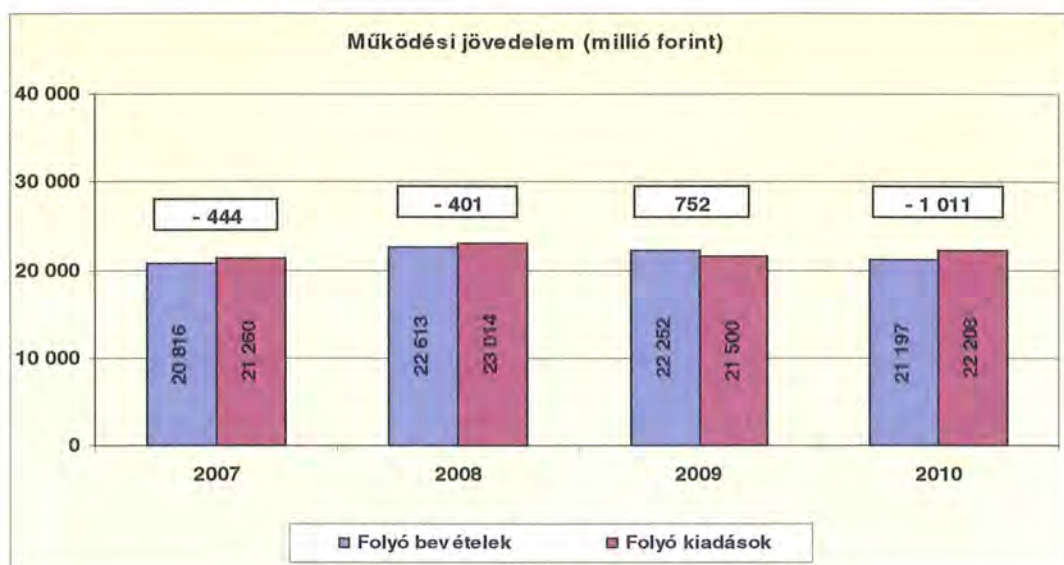
ezer Ft

Megnevezés	2007	2008	2009	2010
Folyó bevételek	20 815 855	22 612 517	22 252 260	21 196 595
Folyó kiadások	21 259 683	23 013 525	21 500 327	22 207 638
Működési jövedelem	-443 828	-401 008	751 933	-1 011 043
Nettó működési jövedelem =működési jövedelem - tőketörlesztés	-2 943 828	-543 135	-46 259	-2 323 524
Felhalmozási bevételek	376 098	432 665	465 212	853 629
Felhalmozási kiadások	616 339	945 952	2 326 192	2 004 126
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-240 241	-513 287	-1 860 980	-1 150 497
Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció	-684 069	-914 295	-1 109 047	-2 161 540
Finanszírozási műveletek egyenlege	2 277 846	1 126 706	453 821	2 443 180
Tárgyvi pénzügyi pozíció	1 593 777	212 411	-655 226	281 640
Egyéb tájékoztató adatok				
Összes kötelezettség*	6 370 652	8 794 833	10 048 968	14 715 217
-ebből rövid lejáratú	1 360 567	2 376 469	3 085 755	4 428 020
Folyószámla hitel napi átlagos állománya**	519 600	370 601	501 305	610 261
Egyéb likvid hitel napi átlagos állománya**	0	0	0	0
Munkabér-megelőlekezési hitel napi átlagos állománya**	0	84 645	165 590	141 630
Egyéb finanszírozásba vonható eszközök év végi állománya:	2 741 049	2 953 460	2 298 234	2 579 874
- ebből: tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok év végi állománya	0	0	0	0
- ebből: hosszú lejáratú bankbetétek év végi állománya	0	0	0	0
- ebből: értékpapírok év végi állománya	0	0	0	0
- ebből: pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül) év végi állománya	2 741 049	2 953 460	2 298 234	2 579 874

* Az összes kötelezettséget a passzív pénzügyi elszámolások nélkül vettük figyelembe, mert a passzívák a pénzmaradvány elszámolás tételei közé tartoznak.

** A folyószámla-és a munkabér megelőlekezési hitel átlagos állományát 365 nappal számítottuk.

A vizsgált időszakban – a 2009. év kivételével – az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege, működési jövedelme negatív összegű volt, amelyet a következő ábra szemléltet:

A **folyó költségvetés hiánya** (a működési forráshiány) 2007-ben a folyó kiadások 2,1%-át (444 millió Ft-ot), 2008-ban 1,7%-át (401 millió Ft-ot), 2010-ben 4,6%-át (1011 millió Ft-ot) jelentette. A 2009. évben a működési forrástöbblet a folyó kiadások 3,5%-a, 752 millió Ft volt.

A **működési forráshiány finanszírozása** munkabérhitelből, folyószámlahitelből, továbbá működési céllal kibocsátott kötvényből történt. A folyószámlahitel napi átlagos állománya 2007-2010 között 1,2-szeresére nőtt. A 2008. évben az önkormányzat munkabérhitelének napi átlagos állománya 85 millió Ft volt, amely a 2010. évre 142 millió Ft-ra (67,1%-kal) emelkedett.

Az Önkormányzat kötelezettségein²⁴ belül a rövid lejáratú kötelezettségek állománya 2007. évben 21,4% volt, a 2010. évi 30,1%-os aránnyal szemben. Az Önkormányzat 2007. december 31-én fennálló pénz és tőkepiaci kötelezettsége 4830 millió Ft-ról közel 2,5-szeresére 11 724 millió Ft-ra nőtt a hosszú lejáratú hitelfelvétel, a kötvénykibocsátás és a folyószámlahitel év végi fennmaradó állományának emelkedése miatt.

A rövid lejáratú kötelezettségek 2010-ben 4428 millió Ft-ot tettek ki, amely 3067 millió Ft-tal (225,5%-kal) több a 2007. évi rövid lejáratú kötelezettségállományánál. A rövid lejáratú kötelezettségeknek a szállítói állomány 2007-ben (1124 millió Ft) 82,6%-át, 2008-ban (1489 millió Ft) 62,7%-át, 2009-ben (2330 millió Ft) 75,5%-át, 2010-ben (2588 millió Ft) 58,4%-át tette ki, miközben a szállítói kötelezettségek a vizsgált időszakban 2,3-szorosára –1124 millió Ft-ról 2588 millió Ft-ra – nőttek.

²⁴ passzív pénzügyi elszámolások nélküli

Az Önkormányzat pénzügyi kapacitása a vizsgált időszakban folyamatosan negatív értéket mutatott. A **nettó működési jövedelem**²⁵ értéke a folyó költségvetési pozíció mellett az adott költségvetési év adósságtörlesztésének hatását is tükrözi.

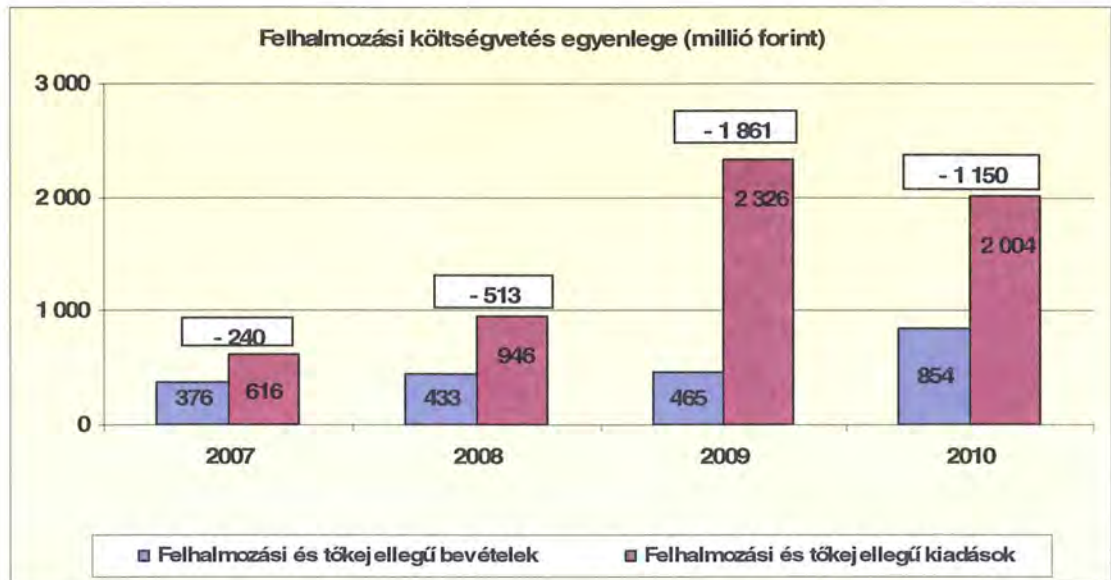
Az Önkormányzat nettó működési jövedelmének évenkénti alakulását az alábbi ábra szemlélteti:

A folyó költségvetés egyenlegének és a tőketörlesztésre (hiteltörlesztés és forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása) fordított összegeknek évenkénti különbözete (a nettó működési jövedelem) a 2007. évben kiugróan magas volt. Ennek oka, hogy már a folyó bevételek sem fedezték a folyó kiadásokat (444 millió Ft-os deficit), emellett még 2400 millió Ft tőketörlesztési kötelezettség is jelentkezett (900 millió Ft hiteltörlesztés, 1600 millió Ft értékpapír beváltás). A 2007. évet követően átmenetileg javult a pénzügyi helyzet, majd a 2010. évben a nettó működési jövedelem negatív értéke ismét kiugróan magas értéket mutatott. A 2010. évi 2324 millió Ft negatív nettó működési jövedelem oka, hogy a folyó költségvetés deficitje is nőtt (a 2007. évihez viszonyítva több mint duplájára, 1011 millió Ft-ra), ezen felül még 1312 millió Ft tőketörlesztés történt (652 millió Ft hiteltörlesztés, és ebben az évben ismét sor került értékpapír beváltására is 660 millió Ft értékben).

A 2007 – 2010. években az Önkormányzat felhalmozási költségvetés egyenlege ugyancsak negatív volt, melyet a következő ábra szemléltet:

²⁵ pénzügyi kapacitás

A felhalmozási forráshiánynak a felhalmozási és tőkejellegű kiadásokhoz viszonyított aránya 2007-ben 39,0% (240 millió Ft), 2008-ban 54,3% (513 millió Ft) 2009-ben 80,0% (1861 millió Ft) 2010-ben 57,4% (1150 millió Ft) volt.

A felhalmozási forráshiányt hosszú lejáratú felhalmozási célú hitellel, illetve felhalmozási célú kötvénykibocsátással finanszírozták.

Az Önkormányzat évenkénti teljes finanszírozási hiánya²⁶ a CLF módszer szerint 2007-ben 3184 millió Ft, 2008-ban 1056 millió Ft, 2009-ben 1907 millió Ft, 2010-ben 3474 millió Ft volt.

Az Önkormányzat finanszírozási műveletei 2007-2010. évekbeni egyenlegének alakulását a következő ábra szemlélteti:

²⁶ a nettó működési jövedelem és a beruházási költségvetés egyenlegeinek összege

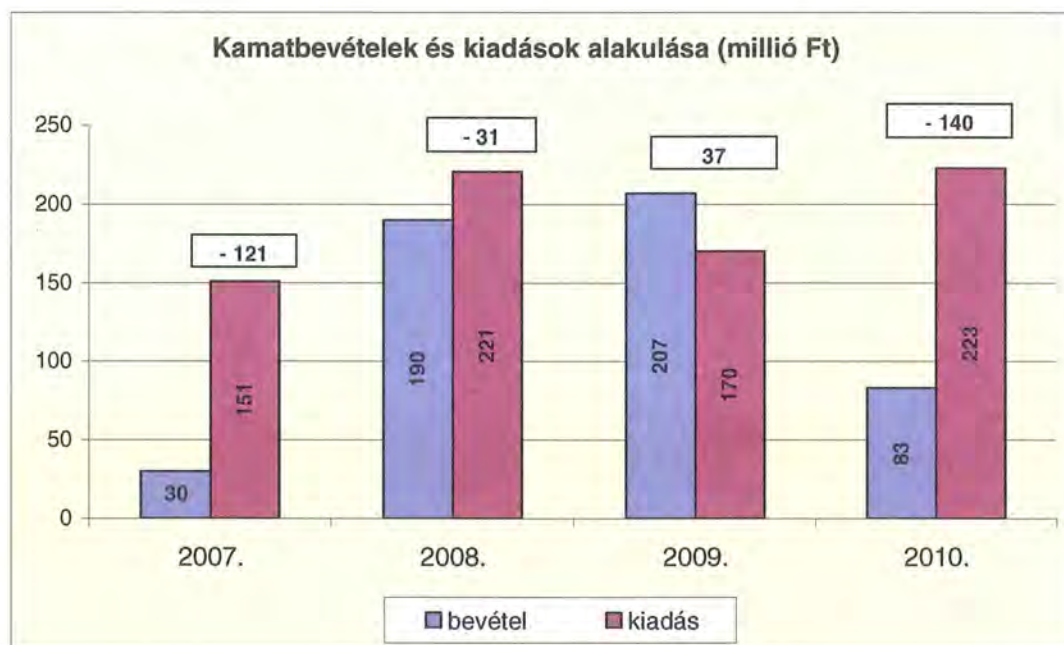
A finanszírozási többlet azt jelzi, hogy az éves költségvetések végrehajtása során szükség volt a pénzkészlet felhasználásán túl külső finanszírozás igénybevételére is. A finanszírozási célú műveleteket a vizsgált időszakban a jelentés 2/a. számú mellékletének 4.1-4.8 pontjai részletezik.

Az Önkormányzat zárszámadási rendeletében a működési és fejlesztési hiányt a hagyományos költségvetési szerkezet alapján mutatta be²⁷, amelyről a jelentés 1. számú melléklete nyújt tájékoztatást. Az Önkormányzat 2007-2010. években a finanszírozási műveletekkel együtt mutatta be a bevételek és kiadások alakulását, így a folyó költségvetés működési és fejlesztési hiánya elkülönítve nem szerepelt a zárszámadási rendeletekben.

A vizsgált időszakban a kötelezettségek (passzív pénzügyi elszámolások nélkül) 6371 millió Ft-ról 14 715 millió Ft-ra emelkedtek, amely együtt járt a kamatkiadások növekedésével.

A 2007-2010 között az Önkormányzat összesen 766 millió Ft kamatot fizetett meg. Az átmenetileg szabad pénzeszközein realizált kamatbevétel (510 millió Ft) a teljes kamatráfordítás 66,6%-át tette ki.

Az Önkormányzat kamatbevételeit és kamatkiadásait és azok egyenlegét a következő ábra mutatja:

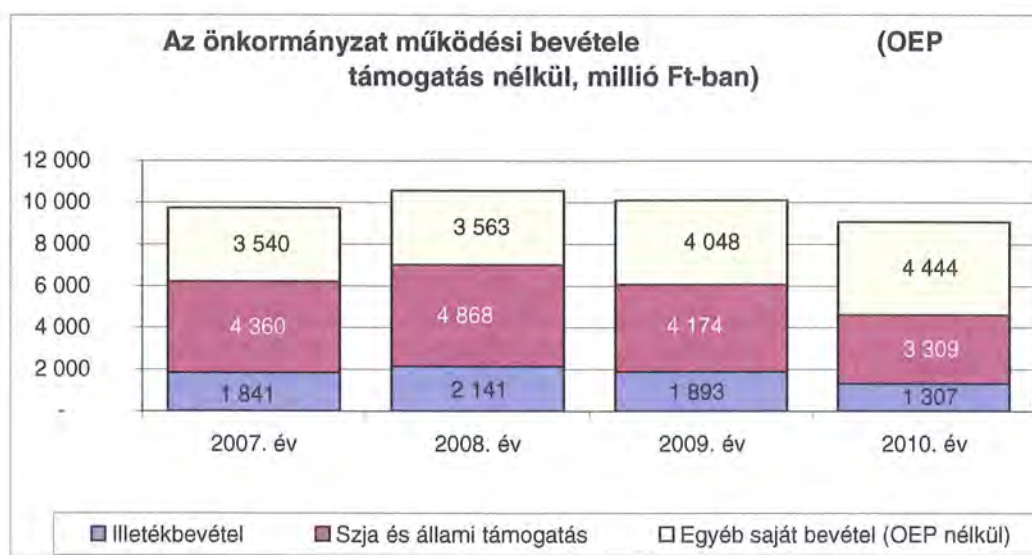
A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat kiadásainak és bevételeinek főbb jogcímei szerinti alakulását a jelentés 2/b. számú melléklete tartalmazza.

²⁷ Nincs kötelező előírás a működési és fejlesztési hiány megállapításának módjára.

2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása

Az Önkormányzat 2007-2010 között realizált, OEP támogatás nélküli főbb bevételi jogcímeinek számszaki adatait a következő táblázat részletezi és grafikon mutatja be:

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Illetékbevétel	1 841 111	2 140 516	1 893 466	1 306 867
Szja és állami támogatás	4 360 118	4 867 774	4 173 556	3 308 558
Egyéb saját bevétel (OEP nélkül)	3 539 976	3 562 724	4 047 772	4 444 492
Összes működési bevétel	9 741 205	10 571 014	10 114 794	9 059 917

Az Önkormányzatnál az illetékbevétel a 2007. évben a 2006. évihez – 2443 millió Ft – képest jelentősen, 24,6%-kal (602 millió Ft-tal) csökkent. A csökkenésben szerepet játszott az Illetékhivatalnak – 2007. január 1-jétől – az APEH-hoz történő átszervezése is, miután az évente realizált illetékbevételekből (központi intézkedés következtében) évi 8,5% elvonásra került az adminisztrációs feladatokra. A Hivatal működtetésével kapcsolatos kiadások megszűnése és az adminisztrációs feladatokra visszatartott 8,5% között 2007-ben 291 millió Ft pozitív különbség jelentkezett. Az illetékek APEH által történő beszedésével kapcsolatos költségek finanszírozására elvont pénzösszeg minden évben kevesebb volt, mint amekkora költségvetési kiadást jelentett volna, ha továbbra is az Önkormányzat működteti az Illetékhivatalt.²⁸

Az illetékbevétel a 2007. évről a 2010. évre 534 millió Ft-tal csökkent. Ezen belül változóan alakult, az előző évihez képest 2008-ban növekedett, (16,2%-kal), majd egyre jobban csökkent, 2008-ról 2009-re 11,5%-kal, 2009-ről 2010-re ennél jóval nagyobb mértékben, 31%-kal (587 millió Ft-tal) mérséklődött. Az átengedett szja és az állami támogatások együttes összege (OEP támogatás nél-

²⁸ A 2006. évben az Illetékhivatal működtetésére 462 millió Ft-ot fordítottak. Az éves illetékbevétel 8,5%-a 2007-ben 171 millió Ft, 2008-ban 199 millió Ft, 2009-ben 176 millió Ft, 2010-ben 121 millió Ft volt.

kül) 2007-2010. évek között a központi forráskivonás hatására²⁹ folyamatosan és jelentős mértékben (összesen 1051 millió Ft-tal) csökkent. A 2008. évi 11,6%-os (508 millió Ft-os) növekedést követően az előző évihez képest 2009-ben 14,3%-kal (694 millió Ft-tal), 2010-ben további 20,8%-kal (865 millió Ft) kapott kevesebb forrást az Önkormányzat az államtól ezeken a jogcímenek.

Az Önkormányzat a Kórház működéséhez 2007-2010 között az évek sorrendjében 11 441 millió Ft, 12 340 millió Ft, 11 631 millió Ft és 12 976 millió Ft OEP támogatásban részesült.

Az intézményi működési bevételek emelkedését 2007-ről 2008-ra a szociális ellátások térítési díjának önköltségalapú növelése eredményezte (az ebből származó bevételi növekmény 300 millió Ft volt). A megemelkedett díjakat azonban az ellátottak egyre nagyobb arányban nem képesek megfizetni, emiatt a bevételek – 2009-ben és az azt követő évben – a tervezettnél kisebb mértékben nőttek. A keletkező díjhátralékok miatt megnövekedett követelések állománya kedvezőtlenül hatott az Önkormányzat fizetőképességének alakulására.

A követelések nagysága önkormányzati szinten 2010. év végére a 2007. évi bázishoz képest 2,3-szorosára (213 millió Ft-tal) nőtt³⁰. A követelések összege emelkedő tendenciát mutat, a legdinamikusabb növekedés 2008-ról-2009-re következett be (az előző évi 1,6-szeresére, 103 millió Ft-tal nőtt a követelésállomány), majd 2009 és 2010. évek között kissé mérsékeltebb ütemű (37%-os) emelkedés jelentkezett.

Az Önkormányzat felhalmozási bevételei a vizsgált időszakban a következők voltak:

ezer Ft

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Tárgyi eszköz értékesítés	74 195	129 681	27 613	9 704
Állami támogatás	100 789	24 320	913 486	-
Átvett pénzeszköz	92 395	83 543	42 469	70 067
Egyéb felhalmozási bevétel	218 444	405 780	572 403	776 634
Felhalmozási tartalék	452 398	50 987	817 651	1 182 508
Osszes felhalmozási bevétel	938 221	694 311	2 373 622	2 038 913

Az Önkormányzatnak tárgyi eszköz értékesítéséből a vizsgált időszak utolsó két évében nem származott számottevő bevétele³¹. Állami támogatást 2006. évben

²⁹ a 2007. évi bázishoz képest

³⁰ A követelések összege 2007. december 31-én 168 millió Ft volt, amely 2010. december 31-ére 381 millió Ft-ra nőtt.

³¹ Az Önkormányzat 2007-ben az APEH-nak használatba, illetve bérbe adta a tulajdonában lévő Illetékhivatali ingatlanokat, az ingóvagyonot pedig értékesítette. Egyéb használaton kívüli eszközök is értékesítésre kerültek. A 2008. évben három ingatlan értékesítéséből keletkezett felhalmozási bevétel.

a Levéltár épületének címzett támogatással megkezdett rekonstrukciójához és bővítéséhez kaptak. Az intézmények egyéb felhalmozási bevételei közel 80%-ban a Kórház fejlesztéseihez kapcsolódtak (tömbösítés, sürgősségi ellátás, az enyingi és sárbogárdi rendelő átalakítása és a haemodinamikai központ kialakítása). Az évenkénti nagy összegű felhalmozási tartalékot az EU-s projektek finanszírozására – betétként – lekötötték.

2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása

Az Önkormányzat működési kiadásai főbb jogcímek szerinti bontásban az alábbiak voltak:

ezer Ft-ban

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Működési kiadások	21 151 873	22 883 817	21 424 487	21 989 214
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	21 107 577	22 802 721	21 326 231	21 930 016
Kamatkiadás	44 296	81 096	98 256	59 198
Személyi juttatások	9 339 210	9 708 653	9 197 793	9 095 055
Munkaadót terhelő járulékok	2 937 328	3 057 040	2 771 990	2 366 463
Dologi kiadások	8 241 458	9 265 954	8 653 268	9 800 263
Egyéb folyó kiadások	136 121	115 276	91 385	175 963
Támogatások, elvonások, egyéb folyó átutalások	271 855	332 097	367 860	366 779
ebből: működési célú pénzeszközátadás	163 509	234 789	262 225	193 271
Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés, működési célú	108 482	248 393	211 348	106 606

Az **Önkormányzat működési kiadásai** 2007-ről 2010-re mindössze 4%-kal nőttek (21 152 millió Ft-ról 21 989 millió Ft-ra).

Az Önkormányzat 2010-ben a működési költségvetés 52,1%-át (11 462 millió Ft) személyi juttatásokra és a munkaadókat terhelő járulékokra fordította, az üzemeltetést, intézményfenntartást biztosító dologi kiadásokra 44,5% jutott (9800 millió Ft). A működési kiadásokon belül a személyi juttatások és járulékok aránya a vizsgált időszakban – a 2008. év kivételével – folyamatosan csökkent, 2007-ben 58%, 2010-ben 52,1% volt.

A **személyi juttatások** 2007-ről 2010-re 2,6%-kal (244 millió Ft-tal) csökkentek, ezen belül 2008-ban 4%-kal (369 millió Ft-tal) nőttek az előző évhez képest, azt követően minden évben csökkentek a létszámcsökkentések miatt. A Kórházon kívüli intézményekben 2007-ről 2010-re 13%-kal (572 millió Ft-tal) csökkentek a személyi juttatások, amelynek az önkormányzati szintű mutatónál magasabb alakulása azt tükrözi, hogy az egészségügyi ágazatban a kifizetett személyi juttatások növekedtek.

A 2007-ről 2010-re a munkaadókat terhelő járulékok jelentős (19,4%-os) csökkenése következett be, amely egyrészt a kifizetett személyi juttatások összegének, másrészt a törvényi változásokból adódóan a járulékok %-os mértékének csökkenésével volt összefüggésben. A járulékok csökkenése miatt a kormányzat az önkormányzati alrendszernek nyújtott állami támogatásokat is csökkentette

(kiemelten a feladatmutatókhoz kötött normatívákat), így a járulékcsökkenés az Önkormányzat pénzügyi pozíciójában érdemi változást nem eredményezett.

Az Önkormányzat **dologi kiadásainak alakulása** 2007-2010 között változó képet mutat. Önkormányzati szinten a 2010. évben teljesített dologi kiadások (9800 millió Ft volt) 18,9%-kal haladták meg a 2007. évit. Az egyes évek között az adatok ugyanakkor ellentétes előjelű változásokat tükröznek. A 2008. évben a dologi kiadások 12,4%-kal (1024 millió Ft-tal), az inflációt meghaladó mértékben³² emelkedtek, ezt követően viszont a 2009. évre 6,6%-kal (613 millió Ft-tal) alatta maradtak az előző évinek³³. A 2010. évben – az előző évhez képest – ugyancsak a dologi kiadások 13,3%-os (1147 millió Ft-os) emelkedése következett be. A növekedés üteme szintén az inflációt meghaladó (4,9%) volt.

Az inflációt meghaladóan növekedő dologi kiadások fedezetét az Önkormányzatnak a végrehajtott kiadáscsökkentő intézkedések mellett működési célú költségkibocsátásból származó bevételből és rövid lejáratú hitelekből biztosították.

A dologi kiadások annak ellenére emelkedtek, hogy 2008-ban a sport feladatokat ellátó költségvetési szerv kiszervezésre került, és annak dologi kiadásai már nem jelentkeztek az Önkormányzatnál. A költségvetési szervnek a kiszervezését megelőző évben 172 millió Ft volt a költségvetési kiadása, amelyből 81 millió Ft volt a dologi kiadás. Az intézmény ugyanakkor 86 millió Ft működési bevételt realizált. 2009-ben a létrejött VVSI Nonprofit Kft önkormányzati támogatása 83 millió Ft, 2010-ben 70 millió Ft volt.

Az ellátás szervezeti kereteiben történt változás hatására³⁴ a működési célú pénzeszközátadások nagysága 2007-ről 2008-ra 43,6%-kal³⁵ nőtt, amely 2009-ben az előző évhez képest további 11,7%-kal (262 millió Ft-ra) emelkedett. A 2010. évben a bevételek jelentős csökkenése miatt a működési célra átadott pénzeszközöket 26,3%-kal – 193 millió Ft-ra – csökkentette a Közgyűlés.

Az **önkormányzati kiadásokban nőtt a kórházi kiadások súlya** az egyéb fenntartott intézményekben felmerülő kiadásokhoz képest. 2007-ben a működési kiadások 60,1%-a a Kórháznál merült fel, ez az arány évről-évre nőtt, 2010-ben 63,9%-os volt. A Kórház nélküli teljesített működési kiadások (8445 millió Ft) 2007-ben az összes működési kiadás 39,9%-át tették ki, ez az arány 2010 végére 36,5%-ra csökkent (8022 millió Ft-ra).

³² KSH fogyasztói árindex 6,1%

³³ 2009-ben az infláció 4,2% volt.

³⁴ A 2008. május 1-jétől működő VVSI Nonprofit Kft-nek az Önkormányzat működési célú pénzeszközátadást biztosít feladatai ellátásához.

³⁵ 164 millió Ft-ról 235 millió Ft-ra

Az Önkormányzat Kórház nélküli működési kiadásai a vizsgált időszakban a következőképpen alakultak:

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Működési kiadások	8 445 075	8 912 782	8 095 104	8 021 870
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	8 401 628	8 832 357	7 997 368	7 962 672
Kamatkiadás	43 447	80 425	97 736	59 198
Személyi juttatások	4 390 241	4 377 881	3 934 437	3 818 323
Munkaadót terhelő járulékok	1 318 983	1 312 468	1 120 313	944 514
Dologi kiadások	2 206 903	2 495 666	2 407 684	2 700 468
Egyéb folyó kiadások	53 984	53 490	45 201	79 501
Támogatások, elvonások, egyéb folyó átutalások	260 169	319 048	359 574	313 260
ebből: működési célú pénzeszközáradás	163 509	234 789	262 225	193 271
Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés, működési célú	101 101	238 042	129 639	106 606

ezer Ft

Míg 2007-2010-ben a Kórházzal együtt a működési kiadások növekedése volt megfigyelhető³⁶, addig a Kórház nélkül ugyanebben az időszakban 5%-os csökkenés (423 millió Ft) jelentkezett. A Kórház nélküli működési kiadások 59,4%-át teszik ki a személyi juttatások és járulékaik (4763 millió Ft), a dologi kiadások aránya pedig alig haladja meg a működési kiadások egyharmadát (2701 millió Ft). Ezenél az intézményeknél a dologi kiadások látszólag erőteljesebb emelkedést mutatnak³⁷, amely azonban volumenében 494 millió Ft növekedést jelentett három év alatt.

Az Önkormányzat költségvetési kiadásainak több mint felét realizáló Kórház adatai nélkül a dologi kiadások 2008-ban 13,1%-kal, 289 millió Ft-tal meghaladták az előző évit, 2009-ben nem érték el azt, 3,5%-kal csökkentek (88 millió Ft-tal), majd 2010-ben ismét emelkedtek 12,2%-kal (293 millió Ft-tal).

A Kórháznál ugyanez a tendencia mutatkozott, de a változás mértéke sokkal nagyobb. A dologi kiadás a Kórháznál 2008-ban 12,2%-kal haladta meg az előző évit, ennek mértéke 736 millió Ft volt. A 2009. évben a többi intézménynél erőteljesebben, 7,8%-kal csökkent (524 millió Ft-tal), majd 2010-ben ismét 13,7%-os növekedés volt, amely nominálisan 854 millió Ft-ot jelentett. A jelentkező dologi kiadásnövekedések azonban nem a valós üzemeltetési költség-növekedést tükrözik, mivel az intézmény működési forráshiánya miatt nem tudta kifizetni a tárgyévben jelentkező dologi kiadásainak egy részét. Mindezt igazolja, hogy a szállítói állománya 1082 millió Ft-ról több mint duplájára 2209 millió Ft-ra emelkedett.

Az Önkormányzat 2007-2010 között a **Kórház feladatellátásához** összesen **1826 millió Ft támogatást biztosított**. A működési kiadásaihoz³⁸ 949 millió Ft-tal járult hozzá, amelyet központosított állami támogatásokból fedezett. A kórházi működési támogatások a központi bérpolitikai intézkedésekhez, a létszámcsökkentésekhez kapcsolódó többletköltség fedezetéhez, a 13. havi juttatások kifizetéséhez, kereset kiegészítésekhez kapcsolódtak. Ezeknek a

³⁶ a 2007. december 31-i bázishoz képest

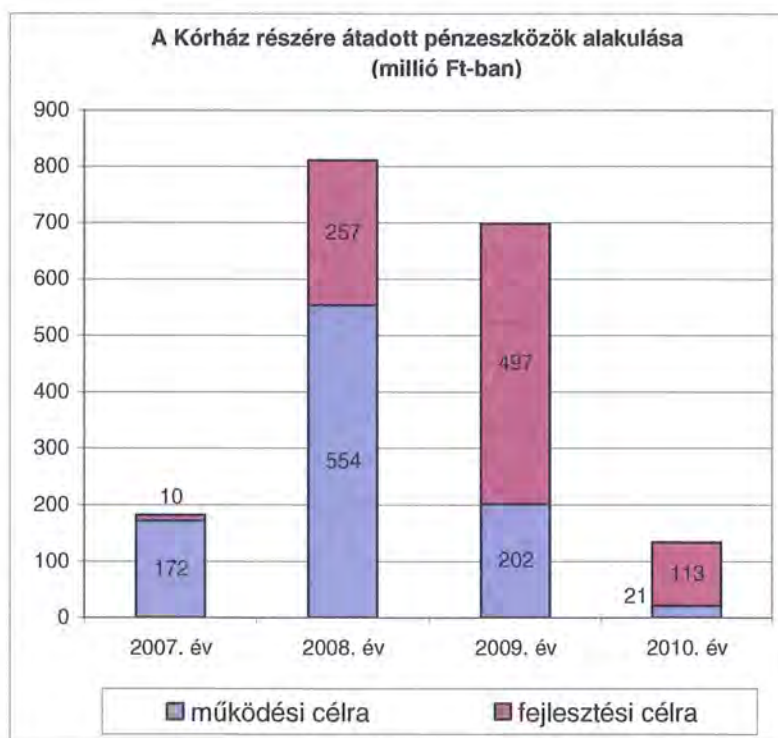
³⁷ A 2007. évi bázishoz képest 22,4%-os növekedés jelentkezett.

³⁸ intézményi finanszírozás formájában

kiadásoknak a fedezete így nem OEP támogatás, hanem egyéb, az Önkormányzat által igénybe vett központi forrás volt. Egyéb egészségügyi szakmai célokra és rendezvényekre a négy év alatt mindössze 5 millió Ft-ot adott a Kórháznak az Önkormányzat.

A kórházak működésének finanszírozására az OEP támogatás szolgál, míg a fejlesztési kiadások fedezetét az önkormányzatoknak kell biztosítani intézményeik számára.

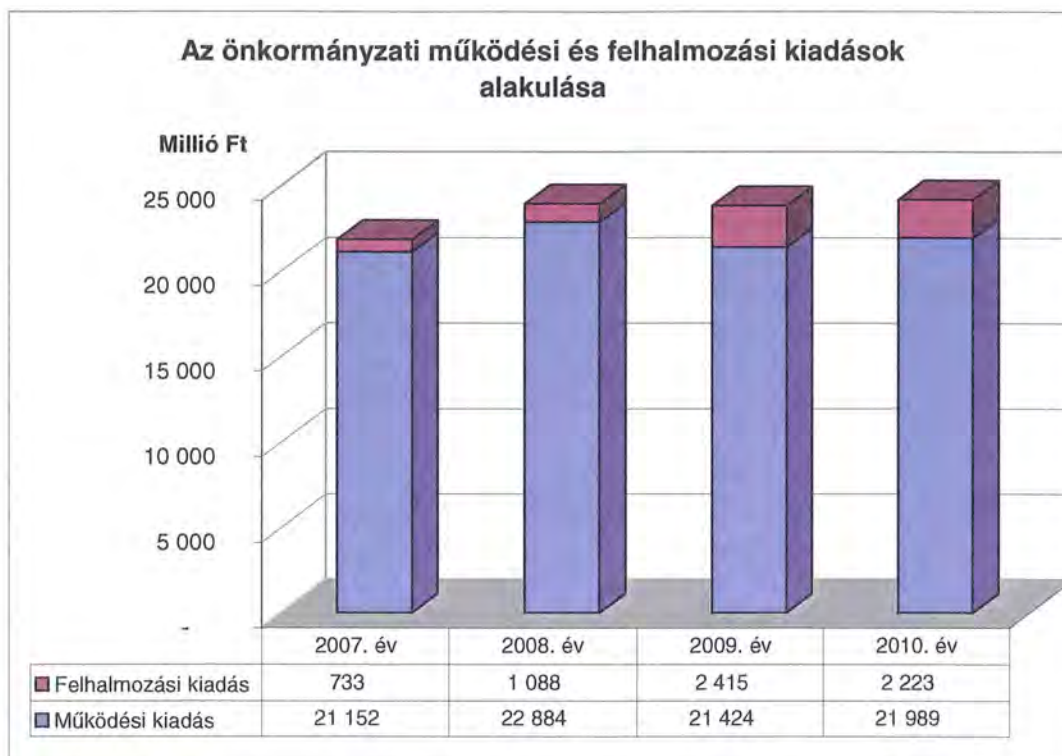
A működési célú önkormányzati támogatáson felül 2007-2010 között 877 millió Ft-ot adott a Közgyűlés a Kórháznak fejlesztési célra, amely a felhalmozási kiadások 61,4%-át fedezte³⁹. A támogatások évenkénti alakulását a következő grafikon mutatja be:

A Kórház EU-s forrásokat a 2010. december 31-ig megvalósított fejlesztéseire nem kapott, mivel a kórházi projektek utófinanszírozással valósulnak meg és jellemzően 2009-2011-ben kezdődtek. Az egészségügyi szakellátást biztosító intézmény 2011. március 31-ig 152 millió Ft fejlesztési kiadást teljesített, amelyhez 83 millió Ft EU-s támogatásban részesült. Ez a felmerült fejlesztési kiadások 54,6%-át fedezte.

A működési és felhalmozási kiadások arányának változásában 2007-2010 között elmozdulás figyelhető meg, a felhalmozási kiadások aránya 3,3%-ról több mint 9%-ra nőtt. A kiadások megoszlásának alakulását (a működési és fejlesztési célú kamatkiadásokat is figyelembe véve) a következő grafikon szemlélteti:

³⁹ A Kórház fejlesztési kiadásokra 2007-2010 között 1429 millió Ft-ot fordított.

A 2007-2010 évek között a 10 millió Ft teljes bekerülési költség feletti beruházások és felújítások száma 51 volt, amelyek közel harmadához (16 fejlesztéshez) EU-s forrásokat is igénybe vettek. Az Önkormányzatnál 2010-ben 38 EU-s projekt megvalósítása volt folyamatban.

Az Önkormányzat a 2007-2010. években együttesen 6307 millió Ft-ot fordított fejlesztéseinek finanszírozására, ennek 17,4%-a (1101 millió Ft) a 10 millió Ft egyedi beszerzési érték alatti fejlesztésekhez kapcsolódott. A kisebb értékű beruházásokhoz is próbáltak minél több külső forrást pályázati úton megszerezni, azonban ebben a körben az EU-s és hazai források számszerűsítése a vizsgálat ideje alatt nem történt meg, így összegük nem ismert.

Ezen időszakban a három legmagasabb bekerülési költségű beruházás a következő volt:

- a Levéltár kiváltására (címezett támogatással megvalósuló fejlesztés bekerülési költsége 2534 millió Ft) 2007-2010. években 1816 millió Ft-ot fordítottak, további fennálló kötelezettség 640 millió Ft, melyet kötvényből terveznek finanszírozni⁴⁰;
- az EU-s támogatással megvalósuló „*Királyi séta Nemzeti Emlékhely kialakítása*” projekt bekerülési költsége 1143 millió Ft, a megvalósítással kapcsolatban 2010 végéig 204 millió Ft-került kifizetésre. A fennmaradó összeg (939 millió Ft) 82,4%-át támogatásból finanszírozzák, a további költségeket saját és kötvény bevételből fedezik. Az Önkormányzat konzorciumi együtt-

⁴⁰ A beruházás 2005-ben kezdődött, a 2006. december 31-ig teljesített kiadás 78 millió Ft volt.

működési megállapodást kötött Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatával a projekt megvalósítására. A 2008. március 29-én kelt megállapodás értelmében a projektvezető Székesfehérvár MJV Önkormányzata, konzorciumi tag az Önkormányzat intézményeként működő Szent István Király Múzeum volt. A konzorciumi együttműködési megállapodást 2009. októberében módosították, melynek értelmében a projekt konzorciumi vezetője az Önkormányzat intézménye, tagja pedig Székesfehérvár MJV Önkormányzata lett. Az együttműködési megállapodás a projekt összköltségét is módosította, mivel az NFÜ ROP Irányító Hatóságának döntése alapján a támogatás összege csökkent. A módosításról a projektet megvalósító önkormányzatok közös testületi ülésen határoztak⁴¹. A projekt módosított tervezett bekerülési költsége összesen 2176 millió Ft, melynek 44,2%-a (962 millió Ft) az Önkormányzatnál merül fel. Az Önkormányzatra jutó beruházási költség finanszírozásához az elnyert támogatáson felül 154 millió Ft önerő szükséges. A projekt leállításáról 2011. május 5-én döntött Székesfehérvár MJV Közgyűlése, az Önkormányzat a projekt leállításáról a 2011. május 31-i ülésén hozott határozatot⁴². A döntést megalapozó testületi előterjesztés szerint a projekt leállításával kapcsolatban az Önkormányzatnak várhatóan 45 millió Ft visszafizetési kötelezettsége keletkezik;

- a Kórház által elnyert TIOP 2.2.4.-09/1-2010-0002 Struktúraváltoztatást támogató infrastruktúrafejlesztés a fekvőbeteg szakellátásban projekt tervezett bekerülési költsége 8333 millió Ft, ebből 2010. december 31-ig 109 millió Ft-ot fizettek ki. A beruházáshoz elnyert EU-s támogatás 7500 millió Ft, a fennmaradó összeg forrása saját bevétel. A támogatást a Kórház már korábban elnyerte, de az új menedzsment a korábbi terveket felülvizsgáltatta, és módosított szakmai tartalommal valósítja meg a beruházást.

Az Önkormányzat **fejlesztési tevékenysége a pályázati kiírások által nagyban befolyásolt**, mert a jelentkező működési forráshiány és saját felhalmozási bevételei alacsony szintje miatt beruházásokat csak külső források, EU-s és hazai támogatások elnyerése esetén tud megvalósítani.

Az aktív pályázati tevékenység eredményeként az Önkormányzat 2007-2010 között összesen 19 191 millió Ft bekerülési költségű beruházást folytatott, illetve indított el⁴³, ezek teljes egészében a kötelező feladatellátás érdekében történtek. A 2010 utánra vállalt kötelezettség 12 690 millió Ft. A Kórházat érintő 2010. utáni felhalmozási kötelezettségvállalás 10 049 millió Ft, az önkormányzati kötelezettség 79,2%-a. A felhalmozási kiadások önrészeinek forrásait fejlesztési hi-

⁴¹A Közgyűlés a 290/2009. (X. 7.) számú, valamint Székesfehérvár MJV Önkormányzat Közgyűlése a 699/2009. (X. 7.) számú határozatával.

⁴² A Közgyűlés 179/2011. (V. 31.) számú határozatában, támogatási szerződés és a konzorciumi megállapodás közös megegyezéssel történő megszüntetésének határideje 2011. június 3-a volt.

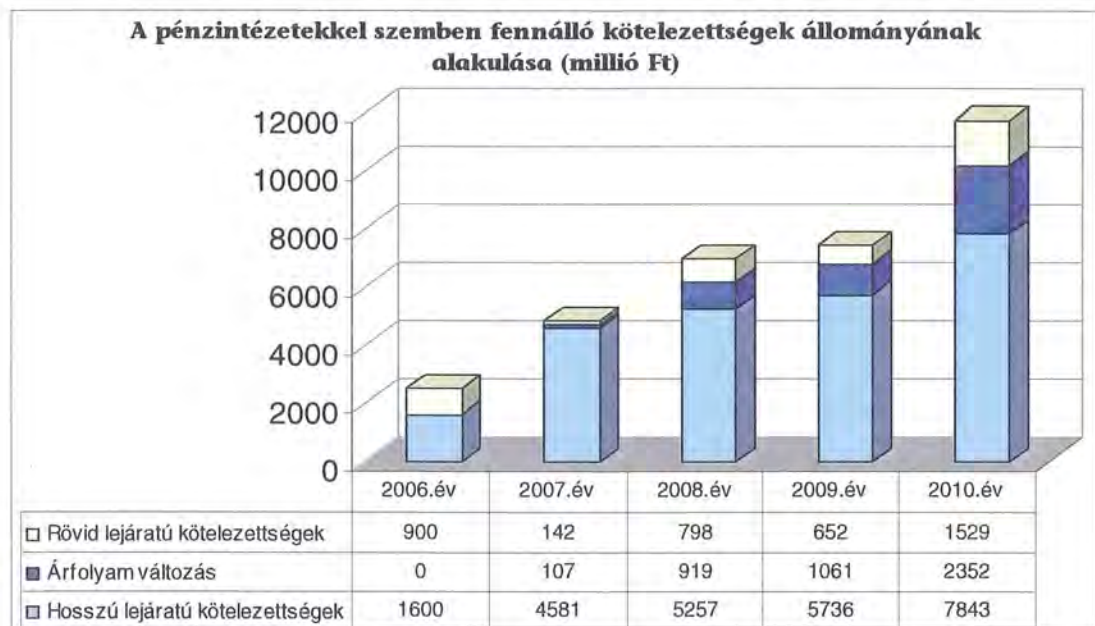
⁴³ A 2010. december 31-én még folyamatban levő beruházások várható bekerülési költsége 17 205 millió Ft. A 2010 utánra vállalt kötelezettség 12 690 millió Ft, melynek forrásai – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint – 1402 millió Ft tervezett saját bevétel, 930 millió Ft kötvénybevételből származó pénzmaradvány, 10 137 millió Ft elnyert EU-s támogatás, 221 millió Ft elnyert hazai támogatás.

telekből és felhalmozási célú kötvénykibocsátásból finanszírozták. A 2010 évet követő fejlesztések megvalósítása során finanszírozási nehézséget okozhat az EU-s források előfinanszírozása, ezen beruházások esetében az esetlegesen nem előírt feltételek szerinti teljesítés és a saját bevételek bizonytalansága.

3. KÖTELEZETTSÉGEK BEMUTATÁSA

3.1. A pénzügyintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzat **pénzügyintézeti kötelezettségeinek állománya** 2006. december 31-től 2010. december 31-ig közel **4,7 szerezésre nőtt**, 2500 millió Ft-ról 11 724 millió Ft-ra. A fennálló pénzügyintézeti kötelezettségei kötvények kibocsátásából, hosszú lejáratú hitel igénybevételéből, valamint folyószámla és munkabér megelőlegezési hitelek igénybevételéből keletkeztek⁴⁴.

Az Önkormányzat pénzügyintézeti kötelezettségvállalásaira minden esetben közgyűlési döntés alapján került sor. A kötelezettségvállalásból származó források **felhasználási céljait meghatározták**. A Közgyűlés döntéseit megalapozó előterjesztések **nem tartalmazták** ugyanakkor a kötelezettségvállalás **viszszafizetési forrásainak**, a teljes futamidő várható **kamat- és tőkefizetési kötelezettségeinek**, az **árfolyam- és kamatkockázatoknak a bemutatását**. Az előterjesztésekben nem tértek ki az **adósságszolgálati korlát bemutatására sem**, ezért a Közgyűlés ennek figyelembevétele nélkül döntött.

Az Önkormányzat adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásának felső határát⁴⁵ a 2007. évben 547 millió Ft-tal, a 2010. évben 76 millió Ft-tal túllépték, amit a folyószámlahitel igénybevétele és a kötvény előtörlesztése okozott. Tény-

⁴⁴ A pénzügyintézeti szolgáltatások igénybevétele versenyeztetés keretében történt.

⁴⁵ az Ötv. 88. § (2) bekezdése alapján

leges kötelezettség növekedés azonban nem történt, mivel az Önkormányzat új kötvény kibocsátásával kiváltotta a korábbi hitel és kötvénytartozását.

Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalással megvalósított felhalmozási kiadások esetleges bevételnövelő, illetve kiadáscsökkentő vonzatát, illetve ennek a fejlesztéshez, felújításhoz vállalt kötelezettségek visszafizetési forrásként való számbavételét nem vizsgálták. Az adósságot keletkeztető **kötelezettségvállalások teljesítésének** (a kötvény részbeni vagy teljes visszavásárlása) az Önkormányzat csak **újabb kötvények kibocsátásával tudott eleget tenni.**

Az Önkormányzat 2010. december 31-én **CHF-ben fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai** az alábbiak voltak:

Megnevezés	Kibocsátás, illetve szerződéskötés időpontja	Összeg CHF	Kibocsátási, vagy lehívási árfolyam	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja
Fejér Megye 2020/A Kötvény	2007.05.10	10 740 000	155,48	3 havi CHF LIBOR+0,65%	Korábbi kötvények előtörlesztése
Fejér Megye 2012 Kötvény	2007.07.18	6 738 000	150,76	3 havi CHF LIBOR+0,59%	Folyószámlahitel kiváltása
Fejér Megye 2020/B Kötvény	2007.12.14	10 128 000	164,85	3 havi CHF LIBOR+0,8%	Befektetési, fejlesztési tartalékképzés
Hosszú lejáratú hitel	2007.10.08	6 957 099	163,23	6 havi CHF LIBOR	Fejlesztési feladatok finanszírozása
Összesen		37 553 099			

Az Önkormányzat a „Fejér Megye 2020/A” kötvény ellenértékét a korábban kibocsátott két kötvényéből – „Fejér Megye 2014/A” és „Fejér Megye 2018” kötvények” – származó kötelezettségének visszafizetésére fordította. A Fejér Megye 2012 kötvény ellenértékéből a fennálló folyószámlahitel kiváltása történt meg. A Fejér Megye 2020/B kötvény ellenértékének 69,9%-át, 1388 millió Ft-ot fejlesztésre és pályázati önrész biztosítására, 29,5%-át (585 millió Ft) működési célokra használta fel az Önkormányzat, 0,6%-át (12 millió Ft) fejlesztési célokra tartalékkolták. A hosszúlejáratú hitelét az Önkormányzat különféle fejlesztési feladatok finanszírozására használta fel.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én **forintban fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai** a következők voltak:

Megnevezés	Kibocsátás időpontja	Összeg HUF	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Fejér Megye 2030 Kötvény	2010.07.06	2 660 000	3 havi BUBOR+3,3% vagy 3 havi EURIBOR+3,3 %	Fejlesztés, szerkezetátalakítás, korábbi kötvény részleges előtörlesztése

ezer Ft-ban

A „Fejér Megye 2030” kötvény kibocsátásából származó bevétel 24,8%-át (660 millió Ft) a Fejér Megye 2020/B kötvény részleges előtörlesztésére, 7,5%-át, 200 millió Ft-ot szerkezetátalakítási célra, 1,9%-át beruházási célra, 1,5%-át jegyzési garanciavállalási díj megfizetésére használták fel. A kötvényből az Önkormányzat 1710 millió Ft-ot még nem használt fel.

Az Önkormányzat 2007-2010 között devizában fennálló pénzügyi kötelezettségeire 2 990 000 CHF (660 millió Ft) tőkét törlesztett és 2 349 165 CHF (414 millió Ft) kamatot, valamint 69 078 CHF (14 millió Ft) egyéb költséget⁴⁶ fizetett. A HUF-ban fennálló kötelezettségek után 125 millió Ft kamatot és egyéb költség⁴⁷ címén 67 millió Ft-ot fizetett.

Az Önkormányzat a „Fejér Megye 2020/B” kötvényéből 660 millió Ft-nak megfelelő CHF működési célú felhasználását kérte a pénzügytől visszapótlási kötelezettséggel, átmeneti finanszírozási problémáinak kezelésére. Az Önkormányzat a visszapótlási kötelezettségnek nem tudott eleget tenni, ezért a kibocsátó feltételeinek megfelelően a Fejér Megye 2030 kötvényből törlesztett 660 millió Ft-ot. A **törlesztés** az Önkormányzatnak **208 millió Ft árfolyamvesztést okozott**.

Az árfolyamváltozás hatása is befolyásolja a kötelezettségek alakulását, azonban annak mértéke előre pontosan nem határozható meg, csak várakozásokon alapuló tendenciák jelezhetők. A számviteli szabályok előírják, hogy az árfolyamkülönbséget év végén a kötelezettségek vagy követelések között a könyvviteli mérlegben nyilván kell tartani, azonban az árfolyamkülönbséget valójában nem realizált. Annak megítéléséről, hogy a devizában kibocsátott kötvényekért és felvett hitelekért kapott forinthez képest a kötvények visszavásárlásakor, illetve a hitelek visszafizetésekor jelentkező forint kötelezettség többletkiadást (árfolyamvesztés) vagy megtakarítást (árfolyamnyereség) eredményez a futamidő végén, a teljes kötelezettség rendezését követően lehet képet alkotni. Mindaddig, amíg törlesztési kötelezettség nem áll fenn (türelmi idő, moratórium), a tőkére vonatkoztatva nem értelmezhető sem az árfolyamvesztés, sem az árfolyamnyereség.

A Közgyűlés a 198/2010. (V. 27.) számú határozatával 2010. november 1-jétől új pénzügyt bízott meg a számlavezetéssel⁴⁸. Az Önkormányzat a Fejér Megye 2020/B kötvényében vállalta, hogy *„más pénzügyi intézménytől csak a Kötvénytulajdonos előzetes írásbeli engedélye mellett vesz fel kölcsönt vagy hitelt, vagy köt más pénzügyi intézménnyel egyéb kölcsön, illetve hitelfelvétellel azonos rendeltetésű szerződést”*. A **számlavezetés változásával egyidejűleg** az Önkormányzat kötvényeinek és hosszú lejáratú hitelének **kamatfelárát a korábbi számlavezető pénzügyi intézmény megemelte**, mivel az Önkormányzat a kibocsá-

⁴⁶ A kötvények esetében kibocsátási, szervezési díj címén fizetett egyéb díjat az Önkormányzat. A hosszú lejáratú hitel után kamatfelárát nem állapított meg a pénzügyt, azonban évi 0,5%-ot kezelési költség címén számolt el.

⁴⁷ Jegyzési garanciavállalási díj címén 40 millió Ft-ot, évente a tartozásállomány 60%-ának 1,1 szerese után 1,25%-ot készfizető kezességvállalási díjként, továbbá egyéb díjként évi 1%-ot a kamatszámítás alapjára és a korrigált tőkeegyenlegre vetítve, a biztosítás monitoringjának díjaként a teljes kimenő számlaforgalom után 0,1%-ot.

⁴⁸ Az Önkormányzat kötvénykibocsátásai során a kibocsátó pénzügyt minden esetben a számlavezető bankja volt.

táskor vállalt kötelezettségének nem tett eleget. A Fejér Megye 2020/B kötvény kamatát 1,6 százalékponttal, a Fejér Megye 2020/A kötvény kamatát 1,75 százalékponttal, a Fejér Megye 2012 kötvény kamatát 1,81 százalékponttal, a hosszú lejáratú hitelét pedig 1,9 százalékponttal emelte meg.

A **kamatfelár emelkedés** 2010. december 31-ig az Önkormányzatnak **280 772 CHF (60 millió Ft) többlet kamatkiadást okozott**. A kötelezettségek lejáratáig – az ismert tényezőkkel számolva – további 2 702 393 CHF többlet kiadás jelentkezik a kamatfelár emelkedése miatt.

Az Önkormányzat 2007-2010. december 31. között az átmenetileg szabad pénzeszközein 510 millió Ft **kamatbevételt realizált**, melyből 405 millió Ft származott a kötvényekből származó bevételek befektetéséből és 105 millió Ft az intézmények és a Hivatal elkülönített bankszámláin rendelkezésre állt forrás befektetéséből⁴⁹.

A kötvények bevételei⁵⁰ **befektetéséből származó kamatbevételből** az Önkormányzat 204 millió Ft-ot a **kötvények kamatfizetésére** és 201 millió Ft-ot **működés célra fordított**. A kötvények fel nem használt részének lekötéséből származó kamatbevételek közel kétszeresét (198,5%-át) tették ki a kötvénykibocsátás miatt megfizetett kamatoknak.

Az Önkormányzat **likviditását** a vizsgált időszakban csak **folyószámlahitel** és **munkabér megelőlegezési hitel igénybevételével tudta biztosítani**, melyek alakulását az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	ezer Ft-ban				
	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. március 31.
I. Folyószámlahitel					
a folyószámlahitel keretösszege január 1-jén	1 500 000	700 000	700 000	700 000	1 600 000
teljesített kamat és egyéb költség	43 340	35 195	58 040	74 108	22 480
II. Munkabér megelőlegezési hitel					
Igénybevett hitel összesen:		1 285 000	2 166 248	1 820 000	170 000
teljesített kamat és egyéb költség		8 377	20 630	12 712	993

⁴⁹ pályázati források előlegéből, a Kórház OEP finanszírozási pénzeszközeiből

⁵⁰ a Fejér Megye 2020/B és a Fejér Megye 2030 kötvények kibocsátásából realizált bevételek

A folyószámlahitel és munkabér megelőlegezési hitelek kondíciói és egyéb költségei a következők voltak⁵¹:

Megnevezés	Kamat (referencia+ kamatfelár)	Egyéb költség
Folyószámlahitel		
2007. év	3 havi BUBOR +0,2 %	0,00%
2008. év	3 havi BUBOR +0,5 %	0,20%
2009. év	1 havi BUBOR +2,5%	0,5%+0,25% rend.tart.jutalék
2010. év	1 havi BUBOR +2,5%	0,5%+0,25% rend.tart.jutalék
2011. év	1 napi BUBOR+1,5%	bírálati díj 1,5%
Munkabér megelőlegezési hitel		
2008. év	3 havi BUBOR+0,5%	x
2009. év	3 havi BUBOR+0,5%, júniustól 1 havi BUBOR+3,25%	x
2010. év	1 havi BUBOR +3,25%	x
2011. év	1 havi BUBOR+1,5%	x

A 2007. évben fennálló tartós folyószámlahitel tartozását az Önkormányzat a Fejér Megye 2012 kötvény kibocsátásából származó forrásból törlesztette, és ezzel egyidejűleg a folyószámla hitelkeretét 700 millió Ft-ra csökkentette a kibocsátási tárgyalásokon a kibocsátó által meghatározott feltételek alapján.

A vizsgált időszakban az Önkormányzat 5 nap híján az év minden napján igénybe vett folyószámlahitelt. Az átlagos napi állomány a 2008. évben volt a legalacsonyabb, 371 millió Ft, 2011. március 31-én volt a legmagasabb, 1336 millió Ft. A 2007-2010 közötti időszakot jellemző folyamatos likviditási problémák **finanszírozása** (folyószámlahitel) az Önkormányzatnak **összesen 211 millió Ft kamatkidadást eredményezett.**

A tartós likviditási problémák miatt az Önkormányzat 2008-ban hét, 2009-ben 12, a 2010. évben 10, és 2011. március 31-ig egy alkalommal vett igénybe **munkabér megelőlegezési hitelt**, alkalmanként átlagosan 181 millió Ft-ot. A törlesztések az illetékbevételekből és a normatív állami támogatásokból az igénybevétel követő hónapban megtörténtek. Kamat és egyéb költség címén az Önkormányzat 2007-2010 között összesen 43 millió Ft-ot fizetett ki.

A jelenleg fennálló kötvények és a hitel esetében a **kamatfizetési kötelezettségek alakulását jelentősen befolyásolta** és jelenleg is befolyásolja a kibocsátáskori és az utolsó kamatfizetéskori **referencia kamatok változása**, melyet az alábbi táblázat mutat be:

⁵¹ A referencia kamat az alábbiak szerint alakult:

MNB BUBOR fixing (átlagkamat) %-ban					
Referencia kamat	2007. évi	2008. évi	2009. évi	2010. évi	2011. március 31-ig
3 havi BUBOR	7,75	8,87	8,64	5,5	6,03
1 havi BUBOR	7,83	8,75	8,66	5,47	5,94
1 napi BUBOR	7,78	8,41	8,39	4,95	5,24

Megnevezés	Kibocsátási, lehívási	Utolsó fizetéskori	Változás %
	alapkamat %		
3 havi CHF LIBOR	2,7142	0,1683	-93,8
6 havi CHF LIBOR	2,965	0,2083	-93
3 havi EURIBOR	0,802	1,124	0,4

Az Önkormányzat utolsó kamatfizetési kötelezettsége a 3 havi CHF LIBOR-u kötvények közül 2011. április 18-án, a 6 havi CHF LIBOR-u hitel után 2010. december 31-én és a 3 havi EURIBOR-os kötvénynél 2011. március 22-én volt.

Amennyiben a referencia kamat nem változott volna, az Önkormányzatnak a kibocsátáskori referencia kamattal számolva 2010. december 31-ig 4 145 784 CHF kamatfizetési kötelezettsége jelentkezett volna. A változások miatt azonban 1 796 619 CHF-el **kevesebb fizetési** kötelezettséget kellett teljesítenie.

Az alapkamat mértékének alakulása jelentős hatással van az adott devizanemben kifejezett, a teljes futamidőre számított, várható kamatkötelezettség nagyságára.

Az Önkormányzat fizetési kötelezettségei közül a Fejér Megye 2020/A kötvénynél 2013. május 10-én, a „Fejér Megye 2030” kötvénynél 2013. június 20-án kezdődik a tőke törlesztése. A „Fejér Megye 2012” kötvény egyösszegű visszafizetése 2012. július 18-án lesz esedékes. A hosszú lejáratú hitel első részletét (70 millió Ft-ot) az Önkormányzat 2011 áprilisában törlesztette. A „Fejér Megye 2020/B” kötvény esetében előtörlesztés a 2010. évben 660 millió Ft összegben történt, amely az Önkormányzatnak már 208 millió Ft árfolyamveszteséget okozott. A kötvény törlesztése 2013. március 14-én kezdődik.

Az Önkormányzatnál a helyszíni vizsgálat alatt további hitel igénybevételről, illetve kötvénykibocsátásról szóló döntést nem készítettek elő.

Az Önkormányzat 2011-2014. évekre szóló **gazdasági programjában** kiemelt feladatként határozták meg – többek között – a **likviditás biztosítását**, az **adósságállomány optimalizálását**. A gazdasági programban rögzített feladatok végrehajtása érdekében a 2011. évre elfogadott intézkedési terv

- a finanszírozási politika meghatározására 2011. május 15-i,
- a külső forrásbevonások, és az adósságok kezelési rendszerének kialakítására 2011. október 30-i,
- a kötelezettségvállalási rendszer korszerűsítésére 2011. november 15-i

határidőt állapított meg.

3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzatnak és gazdasági társaságainak lejárt szállítói tartozásait és egyéb kiadás elmaradásait az alábbi táblázat tartalmazza:

ezer Ft-ban:

Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
	december 31.	december 31.	december 31.	december 31.	március 31.
Lejárt szállítói tartozás	479 116	447 786	1 486 221	1 717 797	2 187 897
ebből Kórház	470 638	438 710	1 374 235	1 512 727	1 917 056
Gazdasági társaságok lejárt szállítói tartozása	0	0	0	5 561	0
Egyéb kiadás elmaradás	12 705	3 903	63 004	67 050	102 731
Tartozásállomány	491 821	451 689	1 549 225	1 790 408	2 290 628

Az Önkormányzat és a gazdasági társaságok **lejárt szállítói tartozása és egyéb kiadás elmaradása**⁵² 2007-ről 2010-re **mintegy 3,6-szorosára, 492 millió Ft-ról 1790 millió Ft-ra növekedett**. 2011. március 31-ére ez tovább emelkedett, 2291 millió Ft-ra. A lejárt szállítói tartozásból kiugróan magas a Kórháznál⁵³ jelentkező állomány, amely 2010. december 31-én 1513 millió Ft-ot tett ki és az 2011. március 31-ére 26,7%-kal (1917 millió Ft-ra) nőtt.

A 2010. december 31-én lejárt szállítói tartozásállomány közel egynegyede 393 millió Ft (22,9%) meghaladja a 91 napot. A 30 napot meghaladó lejárt tartozásállomány 28%-a (481 millió Ft) 30-60 nap közötti, 22,7%-a (390 millió Ft) pedig 61-90-nap közötti volt.

Az egyéb kiadás elmaradásnál a 2010. év végéről a 2011. I. negyedév végére történt jelentős 53,2%-os (36 millió Ft) növekedés, amely az Önkormányzat intézményeinél esedékes, de ki nem fizetett személyi juttatások és járulékaiknak 30 millió Ft-os, a szállítói késedelmi kamat, valamint adótartozás 15 millió Ft-os növekedése és a peres eljárásokból fennálló kötelezettségek 9 millió Ft-os csökkenése miatt következett be.

A 2010. december 31-i mérlegben kimutatott szállítói kötelezettség 2588 millió Ft volt, melyből a **le nem járt** tartozásállomány 870 millió Ft-ot tett ki, amelynek 80%-a (696 millió Ft) a Kórház tartozása volt. Az Önkormányzatnál a 2010. év végén kimutatott szállítói kötelezettségre fedezetet a mérlegben ki-

⁵² Ki nem fizetett esedékes személyi jellegű juttatás, munkaadókat terhelő járulékok, peres eljárásokból fennálló függő kötelezettség, szállítói késedelmi kamat, adótartozás (cégautó-adó, rehabilitációs hozzájárulás).

⁵³ A Kórháznak az OEP finanszírozás változása miatt a 2008. évtől havonta átlagosan 200 millió Ft hiánya jelentkezett, melynek következtében a lejárt szállítói tartozásállománya megnövekedett. A 2009. év végén egyszeri támogatásként 807 millió Ft OEP támogatást kapott, illetve a 2011. évben a hiány növekedését belső intézkedésekkel csökkentette.

mutatott 381 millió Ft követelésállomány⁵⁴, illetve átmenetileg a Hivatal szabad folyószámlahitel kerete nyújthat⁵⁵.

A Kórháznál jelentkező szállítói állomány a tartozásállomány növekedését valószínűsíti. A Közgyűlés 2010. november 19-én – a lejárt szállítói tartozásállomány miatt – a Kórházhoz és a Múzeumhoz 2010. december 1-jei hatállyal önkormányzati biztos kirendeléséről döntött.

A Közgyűlés a lejárt szállítói kötelezettségek rendezésével a vizsgált időszakban nem foglalkozott, az állomány csökkentése érdekében pénzügyi finanszírozási műveletekről nem döntött.

Három esetben, mindösszesen 5 millió Ft összegben, az intézmények megállapodtak a szállítókkal a fizetés átütemezéséről.

3.3. Egyéb kötelezettségek alakulása

A kötelező feladatellátáshoz kapcsolódóan a **Kórház** 2005. június 15-én telefon alközpont és tartozékai beszerzésére 6 millió Ft + áfa összegben **lízingszerződést kötött**. A pénzügyi kötelezettségek teljesítését követően a lízingelt eszköz maradványértéke – az Önkormányzat nyilvántartása szerint – 2010. december 31-én 55 ezer Ft volt.

Az Önkormányzatnak a vizsgált **időszakban garancia- és kezességvállalással kapcsolatos hosszú távú kötelezettségvállalása nem volt**.

A kötelező feladatellátás érdekében a **Kórház** 2005. december 5-én foszforlemez, digitális radiológiai képolvasó, képfeldolgozó és archiváló rendszert vásárolt. A **szállítási szerződésben a vételárat 427 millió Ft + áfa összegben határozták meg**, amelynek megfizetése 84 hónapon keresztül, havi

⁵⁴ ebből intézményi térítési díjkövetelés 150 millió Ft

⁵⁵ 2010. december 31-én 1383 millió Ft

5 millió Ft + áfa részletekben esedékes. A szerződésből eredően a Kórháznak 2010. december 31-én 165 millió Ft összegű kötelezettsége állt fenn.

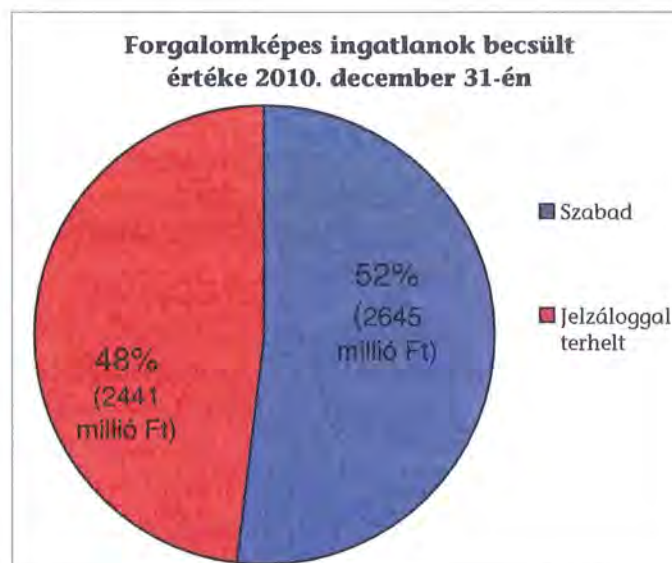
Az 51%-os önkormányzati tulajdonú Energiaszolgáltató Kft. kisebbségi (49%) tulajdonosa az intézményi fűtés reorganizációs projekt megvalósításához 2009. május 5-én 10 éves lejáratra **250 millió Ft összegben tagi kölcsönt nyújtott az Energiaszolgáltató Kft. részére**, amelyből a 2010. december 31-én fennálló kötelezettség 218 millió Ft (a kölcsön 87,2%-a) volt.

A vizsgált időszakban az **elengedett követelések** bruttó összege nem haladta meg a 10 millió Ft-ot.

Az Önkormányzat a Fejér Megye 2012 és a Fejér Megye 2030 elnevezésű kötvények kibocsátásakor a kötvények biztosítékaként hozzájárult 10 db forgalomképes **ingatlanon jelzálogjog alapításához** és bejegyzéséhez. Az ingatlanokon összességében 4900 millió Ft értékű keretbiztosítéki jelzálogjog és 6738 ezer CHF összegű tőke és járulékai erejéig jelzálogjog bejegyzése történt.

A jelzálogjoggal terhelt ingatlanok számviteli nyilvántartás szerinti nettó értéke 2010. december 31-én 1320 millió Ft, becsült értéke⁵⁶ pedig 2441 millió Ft volt, melyre kibocsátáskori árfolyamon 6073 millió Ft összegű jelzálogjog bejegyzés történt. Az Önkormányzat összes forgalomképes ingatlanának könyvszerinti nettó értéke 2350 millió Ft, becsült értéke 5087 millió Ft volt, melyből a terhelt ingatlanok becsült értéke 2441 millió Ft (48%) volt.

Nem állapítható meg összefüggés az Önkormányzat eladósodása és a jelzálogjog bejegyzése között, mivel már a 2007. évben is történt kötvénykibocsátás jelzálogjog alapítása mellett, illetve a későbbiek folyamán jelzálogjog nélkül is történt kötvénykibocsátás.

⁵⁶ Az Önkormányzat ingatlanait piaci értéken tartja nyilván, értékelése évente történik az Illetékhivatal által, az ingatlanforgalmazások során kialakult piaci forgalmi értékek figyelembevételével.

A vizsgált időszakban nem történt meg annak felmérése, hogy az **eszközök elhasználódása, amortizációja fedezetének biztosítása** mekkora forrásokat igényelne az Önkormányzatnál. A felújításokra, az eszközök pótlására az Önkormányzat pénzügyi lehetőségének a függvényében, elsősorban az intézmények működőképességének biztosítása, illetve a szakhatósági előírások figyelembevételével került sor. Az Önkormányzat a 2007-2010. években a tárgyi eszközök után **1911 millió Ft összegű értékcsökkenést számolt el**. Felújításra 560 millió Ft-ot fordítottak. Az elhasználandó eszközök pótlására az Önkormányzat tartalékokat nem képzett, külön alapot nem hozott létre.

Az **Önkormányzat** a 2011. évben a **Könyvtár részére 23 millió Ft kölcsönt nyújtott** kötelező feladatainak ellátása érdekében. Az intézmény a „Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése” elnevezésű pályázatot nyerte el, melynek utólagos központi finanszírozása miatt az Önkormányzat megelőlegezte a támogatást. Az egyszeri kölcsönt az intézmény 120 napos visszafizetési kötelezettséggel, illetve a Közreműködő szervezettől a támogatás bankszámlára utalásának napjáig kapta.

A Közgyűlés a **Kórház részére kölcsön nyújtásáról döntött** a kötelező feladatellátáshoz kapcsolódó, pályázati forrásból megvalósuló beruházások saját erő részének biztosítására, összességében **1184 millió Ft összegben**. A Kórház, a kölcsönszerződésben foglaltak alapján, a kölcsön összegét köteles a négy projekt lezárását követő időponttól számított 6. hónap utolsó napján kezdődő törlesztéssel, 10 év alatt, évente egyenlő részletekben visszafizetni. Amennyiben az Önkormányzat tulajdonosi, illetve fenntartói jogállásában változás következik be, annak időpontjával egyidejűleg a még fennálló tartozás azonnali, egy összegben történő visszafizetése esedékessé válik. Tényleges kölcsön folyósítására még nem került sor.

4. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY MEGTEREMTÉSE ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

A jelentésben szereplő CLF modellben bemutatott működési és felhalmozási hiány mindamellelt alakult ki, hogy a vizsgált időszakban az Önkormányzat folyamatosan intézkedéseket tett, hogy alkalmazkodjon a finanszírozási rendszer változása miatti forráscsökkenéshez. Ennek érdekében bevételnövelő és kiadáscsökkentő döntéseket hozott.

A kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések megtétele a **gazdálkodás átláthatóbbá tételét**, valamint a **feladatellátás szakmai színvonalának**, de kiemelten a **pénzügyi helyzet javítását** célozta. A legjelentősebb mértékű kiadási megtakarítást a létszámleépítésekkel érték el, emellett két intézmény – a Kórház és a Múzeum – kivételével sikerült megőrizniük intézményeik gazdálkodásának stabilitását.

Az Önkormányzat gazdasági programjában megfogalmazott elvárások szerint 2007-től több alkalommal hozott intézmény átszervezési döntéseket:

- Első lépésben 2007. április 30-ával **megszűnt az Önkormányzat Ellátó Szervezete**. Az intézmény által ellátott feladatokat egyrészt az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában lévő EIPT Kft., másrészt a Hivatal vette át, s e

két szervezeti egységbe integrálódott az intézmény által kezelt vagyon és a személyi állomány is. Az EIPT Kft. részére a 2007-2010. években a feladatellátási szerződésben meghatározottaknak megfelelően az Önkormányzat évente rendszeres működési célú pénzeszköz átadást (2010. december 31-ig összesen 317 millió Ft), továbbá 2008-ban 16 millió Ft fejlesztési célú pénzeszköz átadást teljesített. A feladatellátás a vizsgált időszakban létszámcsökkenéssel és növeléssel is járt, az intézkedés számszerűsített hatását azonban nem mutatták ki.

- Ugyanebben az évben változás történt a szociális- és gyermekvédelmi feladatok végző intézmények vonatkozásában is. 2007. június 30-ával létrejött két intézmény, a Fejér Megyei Önkormányzat Integrált Szociális Intézménye és a Fejér Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Központja. A **két szervezetbe integrált intézmények**, mint önállóan gazdálkodó költségvetési szervek megszűntek, és az új intézmények telephelyeiként, részjogkörű szervezetekként működtek tovább.
- A **hivatali** feladatok átszervezése során 2007-ben **9 fővel** 64 főről 55 főre **csökkentették az engedélyezett létszámot**. A Hivatalt érintő 2007. évi szervezeti változások célja az volt, hogy racionálisabban szervezett hivatal működjön a jövőben, **csökkentve a szervezeti egységek számát, a vezetői szinteket**.
- A 2008. évben folytatódott az intézményeket érintő átszervezés, 2008. április 30-ával **megszűnt a** PEDI és mint költségvetési intézmény megszüntetésre került a VVSI. Ez utóbbi **intézmény feladatainak ellátására** az Önkormányzat kizárólagos tulajdonnal **megalapította a VVSI Kft-t**. A gazdasági társaság részére a VVSI által kezelt vagyon átadásra került, s a személyi állomány egy részének a továbbfoglalkoztatása megvalósult. A PEDI-nek először a gazdálkodási jogállása változott meg (2008. január 1-jétől mint részben önálló költségvetési szervezet működött április 30-ig), majd újabb átszervezést követően az intézmény megszűnt. Ezt követően feladatait részben a korábbi szervezetből létrejött Pedagógiai Szakszolgálat látta el, a szakmai könyvtár kezelése pedig a Vörösmarty Megyei Könyvtár feladatai közé került besorolásra. A PEDI által ellátott kötelező feladatok egy részét (pedagógiai szakmai szolgáltatás) 2008. május 1-jétől szolgáltatás megvásárlásával oldja meg az Önkormányzat.

Az Önkormányzat a PEDI átszervezése kapcsán a pedagógiai szakmai szolgáltatási feladatok ellátására a COMMITMENT Köznevelési Kht-vel kötött megbízási szerződést. A gazdasági szervezet a 2008. április 29-én kelt szerződés értelmében kötelezte magát, hogy a megye területén teljes körű pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújt a vonatkozó jogszabályi előírások szerint. A végzett tevékenységgel kapcsolatban az Önkormányzat 2008-2010. évek között 33 millió Ft-ot fizetett ki, 2011-ben április 30-ig 4 millió Ft kiadás merült fel a benyújtott számlák alapján. Az intézkedés következtében 126 millió Ft kiadási megtakarítást mutatott ki az Önkormányzat, ebből 45 millió Ft a dologi jellegű megtakarítás, a fennmaradó összeg a kapcsolódó 13 fős létszámleépítés vonzataként jelentkezett.

A Közgyűlés a 78/2008. (III. 26.) számú határozatában döntött a VVSI gazdasági társasággá történő alakításáról. A döntést előkészítő testületi előter-

jesztés szerint az intézmény által végzett feladatok költséghatékony és eredményes ellátása költségvetési szerv formájában nem valósítható meg. A rugalmasabb és az elvárásoknak jobban megfelelő feladatellátás igényli a szervezeti átalakítást, a sportban rejlő kihívások hatékonyabb, innovatívabb szemléletű menedzselését, az Önkormányzat támogatását. A szervezeti változással együtt az intézmény 36 fős létszámát 2008. március 31-től 15 fővel csökkentette a Közgyűlés, a fennmaradó létszám továbbfoglalkoztatására kötelezte a gazdasági társaságot. Az Önkormányzat a tevékenység ellátásához továbbra is hozzájárul, az intézkedés következtében tényleges megtakarítás (303 millió Ft) az Önkormányzat kimutatása szerint a létszámleépítés kapcsán mutatkozott. A VVSI Nonprofit Kft feladat-ellátási szerződése alapján 2008-tól 211 millió Ft eseti működési támogatásban részesült, amelyet 2008-ban 25 millió Ft fejlesztési támogatással, valamint egy millió Ft tőkejuttatással egészítettek ki.

- A hivatali feladatok ellátásában is történt 2008. május 1-jétől újabb változás. Az EIPT Kft-be a 2007. évben az Ellátó szervezet megszüntetése kapcsán kiszervezett feladatok (vagyonkezelésbe adott eszközök működtetése, leltározás, anyagbeszerzés) átkerültek a Hivatalhoz.
- Az átszervezések 2009-ben is folytatódtak az intézmények számviteli, pénzügyi, gazdálkodási feladatai területén. Az IGSZ **létrehozásával** a pénzügyi, számviteli adminisztrációs feladatok ellátása – a Hivatal, a Kórház és a TISZK kivételével – valamennyi intézmény tekintetében centralizáltan, a 2009. március 16-tól megalapított új intézmény szervezeti keretein belül történik.
- Az Önkormányzat a 171/2009. (V. 21.) számú határozatával döntött intézményi **energiahatékonyssággal kapcsolatos feladatok szakszerű ellátására kft létrehozásáról**. Az Regionális Fejlesztő Vállalat Beruházó Kft-vel közösen, 510 ezer Ft törzstőkével megalapította az Energiaszolgáltató Kft-t, amelyben az Önkormányzat 260 ezer Ft-tal 51%-os többségi tulajdont szerzett. A gazdasági társasággal a hőszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos szerződéseket megkötötték, a Közgyűlés az intézmények fűtési rendszereire és a vagyonkezelési szerződésben foglalt leltár szerinti ingó vagyponra ingyenes vagyonkezelői jogot biztosított 15 évre a Kft. részére. A gazdasági társaság létrehozását részletes, előzetes hatástanulmány készítése nem előzte meg, működésével kapcsolatban számszerűsíthető kiadási megtakarítást az eltelt időszakban nem mutattak ki, osztalékbevétele az Önkormányzatnak nem volt.

Az **intézményi feladatok racionalizálásáról, integrációról** a Közgyűlés döntött. Az ezekhez készített előterjesztésekben a tervezett intézkedések indokait, várható eredményeit bemutatták. Az intézményi integráció, átszervezés végrehajtásához kikérték a szakmai szervezetek véleményét, a jogszabályban előírt egyeztetéseket lefolytatták. A rendelkezésre álló beszámolók szerint a szociális és gyermekvédelmi intézmények átszervezést követő működési tapasztalatok kedvezőek, a szakmai színvonal, valamint a működés személyi és tárgyi feltételei javultak.

A Közgyűlés a 182/2007. (IV. 26.) számú határozatával döntött a szociális és gyermekvédelmi feladatokat végző intézmények átalakításáról, egy-egy integrált

intézménybe történő tömörítéséről. A döntést előkészítő testületi előterjesztés szerint elsősorban szakmai indokai voltak az összevonásnak. Ezen a téren nem a forráskivonás volt a cél, hanem a koncentrált irányítás következtében a közös szakmai-gazdasági irányítással működő intézmények egységes szemléletet biztosító szakmai működtetése, a gazdaságosabb ellátási formák arányának javítása. (A gyermekvédelemben a férőhelyeken belül az olcsóbb nevelőszülői hálózat fokozottabb fejlesztése, a szociális intézményeknél a magasabb szakmai színvonal, az összevonások révén a jogszabályi előírásoknak történő jobb megfelelés.) Mindkét intézmény esetében a 2008. évben „0” bázisú költségvetés készült, tényleges megtakarítást (74 millió Ft) ezen a területen is a megvalósított, nem szakmai létszámokat érintő létszámcsökkenések kapcsán mutattak ki.

A Közgyűlés a 81/2007. (III. 21.) számú határozatával – melyben a 2007-2010. évekre gazdasági programját határozta meg – döntött az Ellátó Szervezet megszüntetéséről, feladatkörének túlnyomó részben az EIPT Kht-be történő integrálásáról. A döntés-előkészítéshez készült előterjesztés szerint ezzel a megoldással a Hivatal működtetésével, a vagyonkezeléssel kapcsolatos feladatok hatékonyabban oldhatók meg. A költségvetési intézményként működő szervezet 23 fős létszámából 14 fő látta el a gazdasági társaságba átcsoportosított feladatokat, a Hivatal állományát érintő közvetlen kiadásokkal kapcsolatos finanszírozási, számviteli feladatok létszám bővülés nélkül a Hivatal költségvetési és pénzügyi irodájához kerültek. A szervezési intézkedések következtében a személyi kiadások és járulékaik terén mutattak ki 45 millió Ft megtakarítást a 9 fős létszámcsökkentés eredményeként.

A 2008. évben az előző évi átszervezés tapasztalatait a Közgyűlés áttekintette, továbbá törvényi kötelezés miatt az EIPT Kht-t kft-vé átalakította. A döntés-előkészítő előterjesztés szerint az előző évben átadott feladatok a Hivatal szervezetében hatékonyabban végezhetőek el, ezért azokat a szervezeti felépítés egyidejű módosításával a Hivatalba integrálták. A Közgyűlés 103/2008. (III. 26.) számú határozata döntött a Hivatal átszervezéséről, a feladatbővülés miatt a Területfejlesztési és Koordinációs Iroda megosztásával két önálló iroda létrehozásáról, ezen belül az Ellátó csoport működtetéséről. A gazdasági társaságtól a feladatot végző 14 fő átkerült a Hivatal állományába, ezzel egyidejűleg két munkakört összevontak, és egy álláshelyet megszüntettek. Az intézkedések együttes hatásaként 2008-ban a Hivatal létszámkeretét 13 fővel megemelték, 56 főről 69 főre.

Az IGSZ létrehozásáról a Közgyűlés a 49/2009. (II. 26.) számú határozatával döntött. A testületi előterjesztés szerint az elfogadott 2009. évi költségvetési koncepció feladatként jelölte meg az intézmények átalakításának és feladatellátásának áttekintését. Kiemelt feladatként jelölte meg a Közgyűlés, hogy a lehető legnagyobb költségvetési megtakarítások elérése érdekében olyan intézményi struktúra jöjjön létre, melynek során az alapfeladatok ellátása nem sérülhet, de ellátásuk hatékonysága emellett javulni fog. Az intézkedés hatásaként elsősorban a személyi kiadások csökkenéséből adódóan a későbbiekben éves szinten 100 millió Ft-os megtakarítást, ezen felül takarékosabb és átláthatóbb, jobban ellenőrizhető gazdálkodást vártak. Az átszervezéssel érintett intézményeknél együttesen 95 fős létszámcsökkentésről határoztak, az új intézmény létszámkeretét viszont mindössze 40 főben állapították meg, így 55 álláshelyet megszüntettek.

A 2007-2010. években az intézményátstrukturizálások, a feladatváltások, valamint a takarékosági intézkedések hatásaként együttesen **2039 millió Ft kiadási megtakarítást mutatott ki**, melynek 76%-a, 1552 millió Ft a kapcsolódó létszámcsökkenések következtében jelentkezett.

A 2007-2010. évek kiadáscsökkentő intézkedéseit beavatkozási területenként az alábbiak részletezik:

ezer Ft-ban				
Az érvényesített kiadáscsökkentés területei	Személyi juttatások és járulékaik	Dologi, működési kiadások	Pénzeszköz átadások, támogatások	Összesen
A Közgyűlés működése	21 190		21 352	42 542
A Hivatalnál	107 589			107 589
Az intézményeknél	1 423 057	447 364	18 713	1 889 134
ÖSSZESEN	1 551 836	447 364	40 065	2 039 265

A **Közgyűlés** működési körében a nettósított, többletköltségek felmerülését is számba vevő kiadáscsökkentő intézkedések eredményének 49,8%-a, 21 millió Ft a testület és a bizottsági tagok létszámának csökkentéséből, a címpótlékok felülvizsgálatából realizálódott. Az intézkedéseket helyi szintű döntések, főjegyzői és elnöki utasítások alapozták meg.

A különböző szervezeteknek és intézményeknek (szakszervezet, megyeszékhely város fenntartásában működő színház, kistérségi szolidaritási alap) a korábbi időszakban rendszeresen adott támogatások megszüntetése nagyságrendileg hasonló összeget tett ki.

A **Hivatalban** végrehajtott megtakarítási intézkedések átszervezésből következő és létszámcsökkentéssel járó döntések voltak, amelyek összességében a 2006. december 31-i állapothoz viszonyítva 7 fő igazgatási létszám csökkentését eredményezték.

A Hivatal létszáma 2006. december 31-én 125 fő volt, ebből a kormányzati intézkedések miatt 61 fő 2007. január 1-jétől az APEH állományába került. A Hivatalnál lezajlott átszervezések kapcsán létszámcsökkentési- és növelési intézkedés egyaránt történt, egyenlegében 7 fő létszámcsökkenés mutatkozott az eltelt időszakban.

Az önkormányzati szinten kimutatott megtakarítási intézkedések 92,6%-át – 1889 millió Ft összegben – az **intézmények** körében érvényesítették. Ezen belül a megtakarításokból 1423 millió Ft (az összes intézményi megtakarítás háromnegyede) a személyi juttatások és járulékoknál realizálódott. Ezen időszakban az intézményi megtakarításokból 989 millió Ft megtakarítást (52,4%-ot képviselve) az intézményvezetők hatáskörében elrendelt intézkedésekkel érték el.

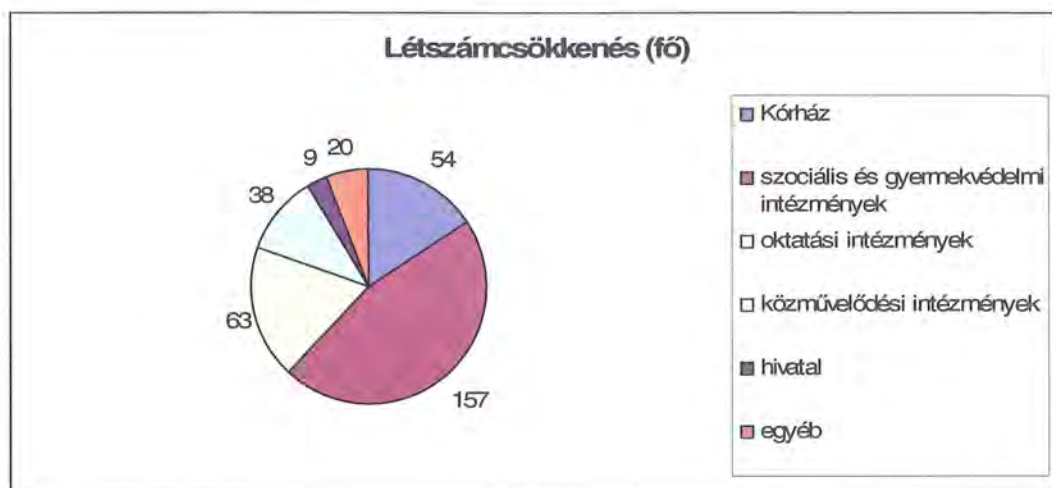
Az intézményvezetők döntéseiből származó kiadáscsökkenés 62%-a (612 millió Ft) személyi juttatások (üres álláshelyek zárolása, foglalkoztatási formák megváltoztatása, költségtérítések felülvizsgálata) csökkentése miatt következett be, melyből 85,5% (523 millió Ft) a Kórháznál jelentkezett. A Kórház adatszolgáltatása szerint ez az összeg vezetői intézkedések következtében elért egyéb foglalkoztatásból adódó bér megtakarítás.

A különböző beszerzési és szolgáltatási szerződések felülvizsgálatával 12,1%-os megtakarítást, 126 millió Ft-ot mutattak ki. Az egyes közszolgáltatások kiszervezésével elért megtakarítás 23,3%-os, 242 millió volt, mely szintén a Kórháznál realizálódott.

A Kórház vezetése a 2010. évben megújult, az új menedzsment a pénzügyi helyzet javítására több intézkedést tett, és folyamatosan tesz. A Kórháznál 2010. december 1-jétől önkormányzati biztos működik, tevékenységéről, a pénzügyi helyzet stabilizálása érdekében javasolt és megtett intézkedésekről havonkénti részletezéssel készít jelentést a fenntartó Önkormányzat számára. (A javasolt intézkedések között szerepelt a szerződésállomány felülvizsgálata, az indokolatlannak ítélt szerződések felmondása; gazdálkodási keretek kialakítása, és azok betartásának szigorú ellenőrzése; a gyógyszerfelhasználás, energiafelhasználás szigorítása; a beszerzések központosítása; a belső ellenőrzés megerősítése; a létszámgazdálkodás racionalizálása.)

A **létszámcsökkentő intézkedések** következtében 2007-2011 között a Hivatalnál és az intézményeknél összesen 341 álláshelyet (részben üres állást) szüntettek meg, a 2006. december 31-i átlagléttszámnak 7,7%-át, amelynek több mint egyötöde (71 fő) ágazati szakmai, közel négyötöde (270 fő) intézményüzemeltetéshez, fenntartáshoz, gazdasági ügyek intézéséhez kapcsolódó álláshely volt.

A 2007-2011. I. negyedévben végrehajtott létszámcsökkentést az alábbi grafikon szemlélteti:

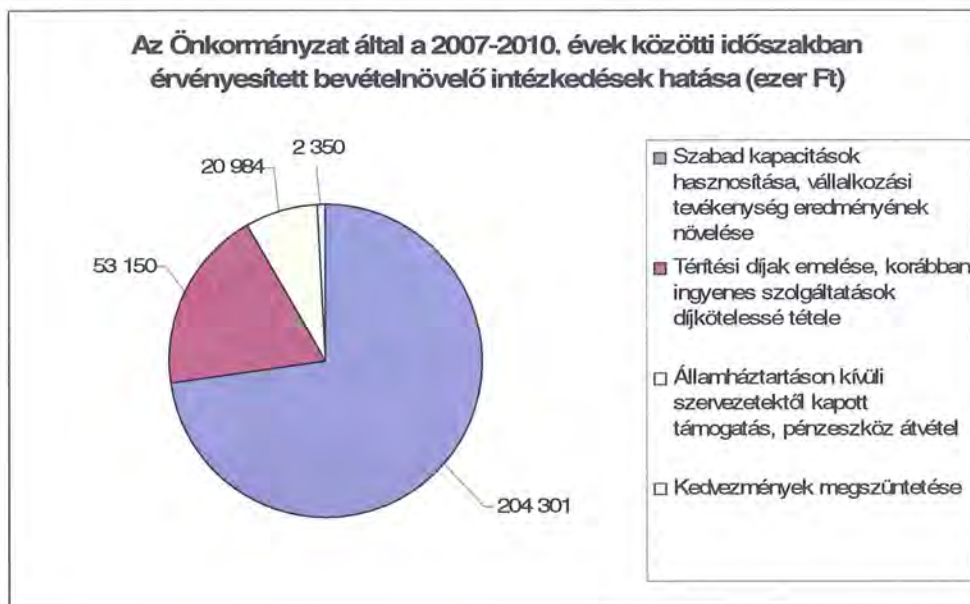
A helyi szervezési intézkedések végrehajtásához az Önkormányzat az áttekinthető időszak alatt 292 millió Ft központi költségvetési támogatásban részesült, amelynek felhasználásával 241 fő álláshelyet tartósan leépített. A létszámcsökkenés 29,3%-ához (100 fő) központi támogatás nem kapcsolódott, mivel egyrészt a dolgozókat az Önkormányzat gazdasági társaságainál továbbfoglalkoztatták, másrészt a Kórháznál megvalósuló létszámcsökkentéshez nem igényeltek támogatást. Az intézkedések eredményeként az Önkormányzat 2006. december 31-i átlagléttszáma 2011. március 31-re 431 fővel (9,7%-kal) csökkent.

kent⁵⁷, ebben tükröződik a kormányzati intézkedések miatti létszámcsökkenés (Illetékhivatal 61 fő) hatása is. Ezt nem tekintve a tényleges létszámcsökkenés 8,4%-os (370 fő) volt.

Az Önkormányzatnál **2011. első negyedévében folytatódtak a megtakarítási intézkedések**, az elhatározott 805 millió Ft-ból 622 millió Ft kiadás megtakarítás (77,2%) dologi jellegű volt, amelynek a 98,2%-a (610 millió Ft) a Kórház által elrendelt megszorító intézkedésekhez kapcsolódott.

A Közgyűlés működéséhez kapcsolható kiadások a 2011. évi költségvetési rendeletben tervezettek szerint várhatóan 153 millió Ft összegben csökkennek, amelynek 30,2%-a (46 millió Ft) tiszteletdíjak csökkentése miatti megtakarítás. A költségcsökkentő döntések következtében mérsékelték a Közgyűlés működésének kiadásait, bizottsági kereteket szüntettek meg, az előző évhez képest csökkentek a civil szervezetek, egyesületek jóváhagyott támogatási keretei, valamint mérsékelték a gazdasági társaságuk által Vajtán működtetett tábor üzemeltetési hozzájárulását (ez utóbbi tervezett intézkedések együttes hatása 98 millió Ft volt).

A kiadáscsökkentő intézkedések mellett az Önkormányzat az alábbiakban számszerűsített **bevételnövelő intézkedéseket** tette:

A bevételnövelésre irányuló intézkedések számszerűsített (281 millió Ft) összegének 39,1%-át (110 millió Ft-ot) a Kórház realizálta, amelynek keretében fokozta **bérbeadási, vállalkozási tevékenységét**, valamint **térítéskötelessé tett egyes intézményi** (tüdőszűrés, apás szülés, temetésre felkészítés) **szolgáltatásokat**.

⁵⁷ Az Önkormányzat átlagléttszáma 2006. december 31-én 4454 fő, míg 2011. március 31-én 4023 fő volt.

Az ingatlanok **bérbeadásából**, a **készletértékesítésből**, az alkalmazottak és az ellátottak inflációt meghaladó **térítési díj emeléséből** származó bevételi növekmény 169 millió Ft-ot tett ki. A pártok részére biztosított helyiségek bérleti díjával kapcsolatos kedvezmények csökkentése nem eredményezett jelentős bevételi többletet, az ebből származó növekmény (2 millió Ft) részaránya közel 1%-os volt.

A **2011. évre 1694 millió Ft bevételi növekményt terveztek önkormányzati szinten, ennek 87,8%-a (1488 millió Ft) a Kórháznál jelentkezik.** Oka, hogy a finanszírozást érintő kezdeményezett intézkedés eredményeként (minisztériumi szintű egyeztetések az alulfinanszírozottság javítására) 1451 millió Ft bevételi növekményt prognosztizáltak, a vállalászási eredményből és bérbeadásból 37 millió Ft származik. A tervezett bevételi többlet fennmaradó része a szabad kapacitások hasznosításából, az infláció mértékével növelt térítési díjakból keletkezik.

Az Önkormányzat az átszervezések, a takarékosági intézkedések szakmai feladatellátásra gyakorolt hatását nem vizsgálta.

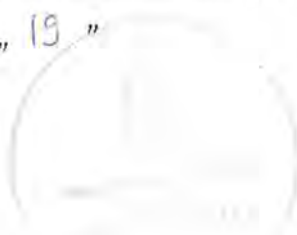
5. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSI RENDSZERÉNEK 2007. ÉVI ELLENŐRZÉSE SORÁN A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY JAVÍTÁSÁRA TETT SZABÁLYSZERŰSÉGI ÉS CÉLSZERŰSÉGI JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

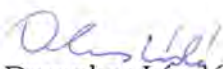
Az ÁSZ jelentésében 16 szabályszerűségi és 10 célszerűségi javaslatot tett. A **jelentést a Közgyűlés megismerte.** A javaslatok megvalósítására intézkedési tervet készítettek, amely teljes körűen tartalmazta a javaslatokat, meghatározta a feladatok elvégzéséért a felelősöket és a feladatok elvégzésének határidejét.

A **pénzügyi egyensúly javítására egy célszerűségi javaslat vonatkozott.** Javasoltuk a Közgyűlés elnökének: *„kezdeményezze, hogy a fejlesztési célkitűzések megalapozásához készüljön a kötelező feladatok megoldásánál jelentkező feszültségekről felmérésekkel, számításokkal alátámasztott helyzetelemzés”.* Az intézkedési tervben a helyzetelemzés elkészítésére 2008. december 31-i határidőt írtak elő, felelősként a Közgyűlés elnökét és a főjegyzőt megjelölve.

A **helyzetelemzés** az előírt határidőre és azt követően sem készült el, elmaradását a felelősöktől nem kérték számon, arról a Közgyűlést nem tájékoztatták.

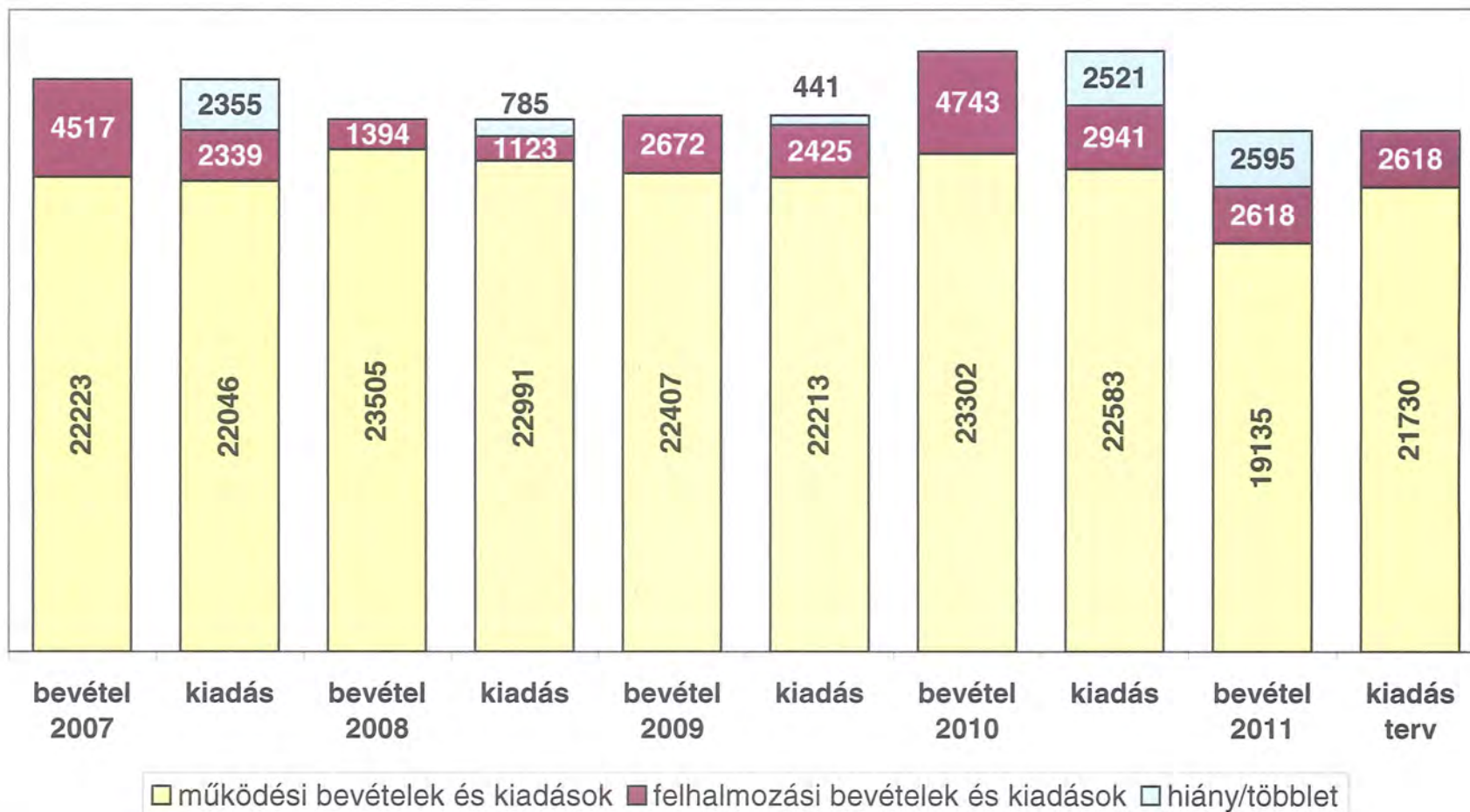
Budapest, 2011. december „ 19 ”

Domokos László

Melléklet: 6 db 11 lap

Működési és felhalmozási célú hiány/többit alakulása (ezer Ft)

Az Önkormányzat CLF módszer szerint besorolt bevételei és kiadásai 2007-2010 között

1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS*				
	2007.	2008.	2009.	2010.
1.1.1. Saját működési bevételek	4 199 615	4 720 033	4 671 187	4 071 961
1.1.2. Költségvetési támogatás	2 826 465	4 338 458	4 503 217	3 095 585
1.1.3. Átengedett bevételek	1 634 442	553 636	583 825	212 973
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	11 968 107	12 707 440	12 192 695	13 578 284
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	6 621	2 507	15	0
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	81 574	110 739	130 164	126 928
1.1.7. Előző évi pénzmaradvány átvétel	99 031	179 704	171 157	110 864
1.1. Folyó bevételek = 1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.	20 815 855	22 612 517	22 252 260	21 196 595
1.2.1. Működési kiadások kamatkidadások nélkül	20 665 005	22 205 164	20 740 396	21 443 861
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	72 523	75 308	32 587	18 887
1.2.3.1. vállalkozásoknak	41 866	145	282	50
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	0	0	0	0
1.2.3.3. magánszemélyeknek	108 346	97 308	105 635	173 508
1.2.3.4. nonprofit szervezeteknek	121 643	234 644	261 943	193 221
1.2.3. Transzferkiadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4.)	271 855	332 097	367 860	366 779
1.2.4. Kamatkidadások	151 269	221 253	169 868	223 115
1.2.5. Előző évi pénzmaradvány átadás	99 031	179 703	189 616	154 996
1.2. Folyó kiadások = 1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5	21 259 683	23 013 525	21 500 327	22 207 638
1.3. Folyó költségvetés egyenlege MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (1.1. - 1.2.)	-443 828	-401 008	751 933	-1 011 043
2. FELHALMOZÁSI (BERUHÁZÁSI) KÖLTSÉGVETÉS**				
2.1.1. Saját tőkebevételek	79 226	126 451	36 204	16 329
2.1.2. Államháztartáson belülről kapott támogatások	204 477	222 671	386 539	767 233
2.1.3. EU-tól és külföldről kapott támogatások	0	0	0	0
2.1.4. Államháztartáson kívülről kapott támogatások	92 395	83 543	42 469	70 067
2.1. Felhalmozási (beruházási) bevételek (=2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.)	376 098	432 665	465 212	853 629
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	444 170	721 790	2 120 812	1 842 702
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	165 679	160 942	179 298	151 750
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszköz	2 000	14 800	5 000	6 846
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0	0	0	0
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	4 490	47 420	20 722	2 658
2.2.6. Befektetési célú részesedések vásárlása	0	1 000	360	170
2.2. Felhalmozási (beruházási) kiadások (=2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.)	616 339	945 952	2 326 192	2 004 126
2.3. Beruházási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-240 241	-513 287	-1 860 980	-1 150 497
3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ				
(1.3.) Folyó költségvetés egyenlege Működési Jövedelem + (2.3.) Beruházási költségvetés egyenlege	-684 069	-914 295	-1 109 047	-2 161 540
4. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK				
4.1. Hitelfelvétel	142 127	1 474 099	1 131 328	1 428 592
4.2. Hiteltörlesztés	900 000	142 127	798 192	652 439
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	4 580 826	0	0	2 660 000
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	1 600 000	0	0	660 042
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0	0	0	0
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	0	0	0	0
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-327 375	184 441	-186 282	-125 318
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-382 268	389 707	-306 967	207 613
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	2 277 846	1 126 706	453 821	2 443 180
5. TÁRGYÉVI POZÍCIÓ				
(3.) FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ + (4.9.) Finanszírozási műveletek egyenlege	1 593 777	212 411	-655 226	281 640
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM				
(1.3.) Működési Jövedelem - Tőketörlesztés (4.2. Hiteltörlesztés + 4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása)	-2 943 828	-543 135	-46 259	-2 323 524
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK				
Összes kötelezettség	6 370 652	8 794 833	10 048 968	14 715 217
ebből rövid lejáratú	1 360 567	2 376 469	3 085 755	4 428 020
Összes szállítói kötelezettség	1 124 311	1 489 246	2 330 064	2 587 595
ebből lejárt	479 116	447 786	1 486 221	1 717 797
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	4 830 046	6 973 751	7 449 558	11 723 999
ebből rövid lejáratú	142 127	798 192	652 439	1 528 791
PPP szerződésből hátra lévő kötelezettséges állomány	0	0	0	0
ebből lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0	0	0	0
Folyószámlahitel napi átlagos állománya	519 600	370 601	501 305	610 261
Likvidhitel napi átlagos állománya	0	0	0	0
Munkabérbiztosítási napi átlagos állománya	0	84 645	165 590	141 630
Peres eljárásokból fennálló függő kötelezettségek	8 599	3 903	50 290	32 011
Finanszírozásba bevonható eszközök összesen :	2 741 049	2 953 460	2 298 234	2 579 874
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
Hosszú lejáratú bankbetétek	0	0	0	0
Értékpapírok	0	0	0	0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül)	2 741 049	2 953 460	2 298 234	2 579 874

* Bevételekben nem térül, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet az egyenleg befolyásolja

** Bevételekben vagyon megőrzésre és bővítésre fordítható források.

Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulása 2007-2010 között

ezer Ft

Sor- szám	Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
		tény	tény	tény	tény
I.	MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	21 182 084	22 910 783	21 745 320	22 036 136
1.	Sajátos folyó bevételek	4 190 679	4 533 792	4 493 914	4 069 185
1.1.	Intézmények működési bevétele	2 319 082	2 370 623	2 569 801	2 677 453
1.2.	Illetékbevételek	1 841 111	2 140 516	1 893 466	1 306 867
1.3.	Helyi adóbevételek és pótlékok	0	0	0	2 070
1.4.	Kamat bevétel működési része	30 486	22 653	30 647	82 795
1.5.	Egyéb folyó működési bevételek	0	0	0	0
2.	Támogatás értékű működési bevételek	523 141	367 671	562 169	574 262
	helyi önkormányzatoktól és költségvetési szerveitől	69 436	132 467	167 701	125 456
	többszintű kistérségi társulástól	0	0	0	0
3.	Pénzforgalom nélküli bevételek működésre jóváhagyott része	574 985	688 531	754 976	953 181
4.	Államháztartáson kívülről működési célra átvett pénzeszközök	88 195	113 246	130 179	126 928
5.	Központi támogatások és átengedett források működési része	15 805 084	17 207 543	15 804 082	16 312 580
	ebből: SZJA	1 634 442	553 636	583 825	212 973
	önkormányzat és intézmények állami támogatásának működési része	2 725 676	4 314 138	3 589 731	3 095 585
	költségvetési kiegészítések, visszatérülések	4 087	0	0	27 803
	társadalombiztosítási alapról származó bevétel	11 440 879	12 339 769	11 630 526	12 976 219
II.	MŰKÖDÉSI KIADÁSOK (kamatkiadás nélkül)	21 107 577	22 802 721	21 326 231	21 930 016
1.	Folyó működési kiadások összesen kamatkiadások nélkül	20 654 717	22 146 923	20 714 436	21 437 744
	ebből: személyi juttatások	9 339 210	9 708 653	9 197 793	9 095 055
	munkaadót terhelő járulékok	2 937 928	3 057 040	2 771 990	2 366 463
	dologi kiadások	8 241 458	9 265 954	8 653 268	9 800 263
	egyéb folyó kiadások	136 121	115 276	91 385	175 963
	egyéb folyó működési kiadások	0	0	0	0
2.	Támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások	271 855	332 097	367 860	366 779
	ebből: működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívülre	163 509	234 789	262 225	193 271
	működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson belülre	0	0	0	0
	társadalom és szociálpolitikai juttatások	108 346	97 308	105 635	173 508
3.	Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés működési	108 482	248 393	211 348	106 606
4.	Támogatás értékű működési kiadás	72 523	75 308	32 587	18 887
	ebből: önkormányzatoknak	71 923	62 198	32 587	18 887
	kistérségi társulásoknak	0	0	0	0
III.	ADÓSSÁGSZOLGÁLAT	2 651 269	363 380	968 060	1 535 596
	tőketörlesztési kötelezettség: működési	900 000	142 127	798 192	652 439
	felhalmozási	0	0	0	0
	kamalfizetési kötelezettség: működési	44 296	81 096	98 256	59 198
	felhalmozási	106 973	140 157	71 612	163 917
	hosszú lejáratú értékpapír beváltása, vásárlása	1 600 000	0	0	660 042
	beváltás (befektetési célú belföldi)	1 600 000	0	0	660 042
	vásárlás (befektetési célú)	0	0	0	0
	beváltás (külföldi)	0	0	0	0
IV.	FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK	938 221	694 311	2 373 622	2 038 913
1.	Saját felhalmozási és tőkejellegű bevétel	88 162	312 790	213 477	19 105
1.1.	Tárgyi eszközök, immat. javak értékesítése, Áfa visszatérülés	74 195	129 681	27 613	9 704
1.2.	Privatizációból származó bevétel	724	509	489	0
1.3.	Osztalék, részesedések	0	3 923	0	1 452
1.4.	Kamatbevétel felhalmozási része	0	167 176	176 130	0
1.5.	Helyi adók átengedett adók felhalmozási része	0	0	0	0
1.6.	Egyéb folyó felhalmozási bevételek	13 243	11 501	9 245	7 949
2.	Támogatásértékű felhalmozási bevételek	204 477	222 671	386 539	767 233
	ebből: helyi önkormányzatoktól és költségvetési szerveitől	1 790	11 625	17 800	25 772
	többszintű kistérségi társulástól	0	0	0	0
3.	Pénzforgalom nélküli bevételek felhalmozásra jóváhagyott része	452 398	50 987	817 651	1 182 508
4.	Államháztartáson kívülről felhalmozási célra átvett pénzeszközök	92 395	83 543	42 469	70 067
5.	Állami felhalmozási és tőkejellegű bevétel	100 789	24 320	913 486	0
5.1.	EU költségvetésből átvétel	0	0	0	0
5.2.	Önkormányzatok költségvetési támogatása felhalmozási célra	100 789	24 320	913 486	0
V.	FELHALMOZÁSI KIADÁSOK	626 198	947 610	2 343 342	2 058 633
1.	Folyó felhalmozási kiadások kamatkiadások nélkül	618 067	883 732	2 300 470	1 994 622
1.1.	Beruházás, felújítás	609 849	882 732	2 300 110	1 994 452
1.2.	Értékesített tárgyi eszközök eÁfa befizetés	8 218	0	0	0
1.3.	Részesedések vásárlása	0	1 000	360	170
2.	Támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások	4 490	47 420	20 722	2 658
	ebből: felhalmozási célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívülre	0	41 737	9 588	0
	felhalmozási célú támogatások, kölcsön, kölcsön törlesztése	4 490	5 683	11 134	2 658
3.	Támogatásértékű felhalmozási kiadások	2 000	14 800	5 000	6 846
	ebből: helyi önkormányzatoknak és költségvetési szerveinek	2 000	14 800	5 000	5 392
	többszintű kistérségi társulásnak	0	0	0	0
4.	Pénzforgalom nélküli kiadások felhalmozásra jóváhagyott része	1 641	1 658	17 150	54 507
VI.	Hitel, kölcsön felvétel	4 722 953	1 474 099	1 131 328	4 088 592
6.1.	rövid lejáratú hitelek felvétele	142 127	633 192	652 439	0
6.2.	likvid hitelek felvétele	0	165 000	0	1 383 388
6.3.	hosszú lejáratú hitelek felvétele	0	675 907	478 889	45 204
	Befektetési és hosszú lejáratú értékpapírok kibocsátása, értékesítése	4 580 826	0	0	2 660 000
	kibocsátás (befektetési célú belföldi)	4 580 826	0	0	2 660 000
	értékesítés (befektetési célú)	0	0	0	0
	kibocsátás (külföldi)	0	0	0	0
6.4.	forogtatói célú értékpapírok beváltása, vásárlása és a kibocsátása, értékesítése egyenlege	0	0	0	0
6.5.	hitelfelvétel külföldről	0	0	0	0
VII.	Finanszírozási pü-i műveletek egyenlege	2 222 953	1 331 972	333 136	2 776 111

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Levélár kiváltás	2005.	2 534 488	78 347	1 816 141	640 000			640 000		
Martonvásár iskola héjzat csere	2006.	23 194	150	23 044						
Előszállás lakóházak felújítása	2006.	38 795	11 646	27 149						
Seregélyes Szakk.Isk. homlokzat felúj.	2006.	15 756	12 904	2 852						
Múzeum Állandó Néprajzi Kiáll.	2007.	78 861		78 861						
ÁGO-k életkörülményeinek javítása	2007.	18 036	63	17 973						
FM Területrendezési terv	2007.	26 074		26 074						
Bicske ÁGO vizesblokk felújítás	2007.	11 158		11 158						
Bicske ÁGO épület felújítás	2007.	15 901		15 901						
Dr.Entz F. Szakk.Iskj. Kollégium ép. Homl.felúj.	2007.	13 098		13 098						
Gyermekvédelmi Központ felújítás	2008.	38 788		38 788						
Vajta tábor felújítása	2008.	17 291		17 291						
ISZI telephelyinek felúj.	2008.	58 963		58 963						
Sárbogádi Rendelő felúj.	2008.	433 609		214 420	219 189	3 179		12 380	203 630	
Gyermekvédelmi Kp.Előszáll.,Sárb.,Lepsény	2008.	74 895		74 895						
E-közigazgatás	2008.	33 735		33 735						
Intézm.energetikai felülvizsg.	2008.	12 330		12 330						
Tác Gorsium Turisztikai Központ + Múzeum	2008.	831 358		40 050	791 308	28 586		110 841	554 685	97 196
TISZK létrehoz. Fejér megyében + TISZK	2008.	576 622		548 198	28 424			17 500	10 924	
P.S.Gimn. 4 tanterm.bővítése	2009.	530 031		503 923	26 108	23 658			2 450	
ISZI tetőfelújítás	2009.	29 763		29 763						

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Polgárdi-Tekeres fűtés felújítás	2009.	14 713		14 713						
Iskolai foglalkoztató kialakítása (ENTZ)	2005.	15 015	13 865	1 150						
Traktor New Holland vásárlás (ENTZ)	2007.	10 800		10 800						
Univerzális asztali szakító gép (Perczel)	2008.	17 103		17 103						
HEFOP eszközök átvétele (Pedagógiai Szaksz.)	2008.	13 025		13 025						
Szakmai képzéshez eszköz vásárlás	2008.	24 585		24 585						
Könyvtár TIOP 1.2.3-08/2008-0006	2010.	29 411		10 082	19 329				19 329	
TIOP-0008 Rendház	2010.	40 773		4 036	36 737	25 237			11 500	
TIOP-0062 IKM	2010.	35 198		2 086	33 112	19 612			13 500	
TIOP-0063 Intercisa Múzeum	2010.	39 327		881	38 446	17 702			20 744	
TIOP IKM látványtár	2010.	55 072			55 072	21 995			33 077	
TIOP Intercisa látványtár	2010.	33 617			33 617	16 230			17 387	
KDOP Királyi Séta Nemzeti Emlékhely	2010.	1 142 839		204 079	938 760	16 103		149 082	649 803	123 772
Hemodinamikai Labor	2008.	344 789		344 789						
KDOP 5.2.1. Enying	2008.	15 461		15 461						
Tömbösítés TIOP 2.2.7.	2008.	274 126		274 126						
PIC 2.2.2/C/10/1	2011.	226 667			226 667	23 000			203 667	
KEOP-2009-5.3.0./A	2009.	558 678		15 420	543 258	138 585			404 673	
TIOP 2.2.2.-08/2-2009-0011 Sürgősségi	2008.	669 017		123 307	545 710	54 571			491 139	
TIOP 2.2.4.	2010.	8 333 333		109 350	8 223 983	723 983			7 500 000	
Foszforlemez digitális radiológiai képolv.	2006	512 400	48 800	298 900	164 700	164 700				

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése**

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése	Ber. kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Középkategóriás UH készülék	2005	35 909	17 894	18 015						
Tel fonközpont Csákvár	2005	6 814	924	5 821	69	69				
Vizesblokk felújítás Csákvár	2007	17 064		17 064						
Összekötő folyosó tetőszigetelés	2007	12 574		12 574						
lktatórendszer	2008	13 503		13 503						
Adatterület bővítése	2008	11 850		11 850						
Lélegeztető monitor, pumpa	2008	17 968		17 968						
Gázvezeték csere	2009	14 610		14 610						
Felvonó Bel. C	2010	12 488		6 730	5 758	5 758				
10 MFt alatti fejlesztések a Hivatalnál	2007-2010	167 784		167 784						
10 MFt alatti fejlesztések a Kórháznál	2007-2010	603 203	5 445	478 247	119 511	119 511				
10 MFt alatti fejlesztések a többi intézménynél	2007-2010	458 441	3 215	455 226						
Összesen		19 190 903	193 253	6 307 892	12 689 758	1 402 479	0	929 803	10 136 508	220 968

Domokos László
elnök

Állami Számvevőszék

Budapest

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK	
ÜGYVITELI IRODA	
MOGSI	
Érk.:	JUL - 4 2011
Iktatószám:
Melléklet:

Fejér Megye
Közigyelésének
ELNÖKE

8002 Székesfehérvár
Szent István tér 9.
Tel.: (22) 522-503
Fax: (22) 522-574

Elek J.
Os

Tisztelt Elnök Úr!

L. Varga S. képviselő
kezdte 2011. 07. 05.
vanella 4 2011. 07. 11.

Hivatkozva az Állami Számvevőszék által megküldött a Fejér Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről szóló jelentésre, mellékelten megküldöm a pótlólagos információkat tartalmazó mellékleteket és a jelentés kapcsán az alábbi észrevételt teszem.

A rövidítések jegyzékében a Fejér Megyei Energiaszolgáltató Nonprofit Kft. rövidítését kérjük módosítani, tekintettel arra, hogy az alkalmazott rövidítés a nonprofit Kft. kisebbségi tulajdonosának rövidített nevével megegyező, ezért a jelentés szövege így félreértelmezhető.

A jelentés 16. oldalán az integrált gazdasági szervezetként működő intézmény feladatellátásából az üzemeltetési, karbantartási feladatokat kérjük törölni, mivel az intézmény csak pénzügyi-számviteli feladatokat lát el.

A 30. oldal 39. számmal jelzett lábjegyzetében a Fejér Megye 2020/B kötvényének felhasználási összegeinél elírás történt. A javítást az alábbiakra javasoljuk:
„A Fejér Megye 2020/B kötvény ellenértékének 69,9 %-át, 1.388 millió Ft-ot fejlesztésre és pályázati önrész biztosítására, 29,5 %-át (585 millió Ft) működési célokra használta fel az Önkormányzat, 0,6 %-át (12 millió Ft) fejlesztési célokra tartalékoltak.”

A 34. oldalon a bankok felé fennálló fizetési kötelezettség bemutatásánál a Fejér Megye 2012 kötvényből fennálló tartozás összegű 2012. július 18-án esedékes visszafizetési kötelezettsége kimaradt.

Kérem észrevételeink figyelembevételét a végleges jelentés elkészítése során.

Székesfehérvár, 2010. június 30

Tisztelettel:

[Handwritten signature]
Vargha Tamás
ELNÖK

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

E L N Ö K

Ikt.szám: V-3014-07/2011.

Vargha Tamás úr

elnök

Fejér Megye Önkormányzata

Székesfehérvár

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettem a Fejér Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről készített jelentés-tervezethez küldött észrevételét.

Tájékoztatom Elnök urat, hogy az észrevételben foglaltakat elfogadtuk, azokat a végleges jelentés elkészítése során figyelembe vettük.

A rövidítések jegyzékében a Fejér Megyei Energiaszolgáltató Nonprofit Kft. rövidítését módosítottuk Energiaszolgáltató Kft-re.

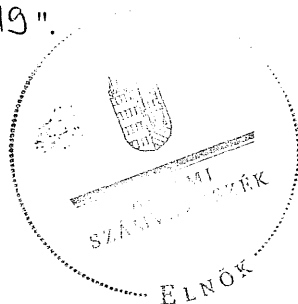
Az integrált gazdasági szervezetként működő intézmény feladatellátásából az üzemeltetési, karbantartási feladatokat töröltük.

A Fejér Megye 2020/B kötvény felhasználási összegeit javítottuk a következők szerint: "A Fejér Megye 2020/B kötvény ellenértékének 69,9%-át, 1388 millió Ft-ot fejlesztésre és pályázati önrész biztosítására, 29,5%-át (585 millió Ft) működési célokra használta fel az Önkormányzat, 0,6%-át (12 millió Ft) fejlesztési célokra tartalékolták".

A bankok felé fennálló fizetési kötelezettség bemutatását a Fejér Megye 2012. kötvényből fennálló tartozás egyösszegű 2012. július 18-án esedékes visszafizetési kötelezettségével kiegészítettük.

Köszönöm Elnök Úrnak és munkatársainak az ellenőrzés során tanúsított hozzáállását, amellyel a vizsgálatot végző számvevők munkáját segítették.

Budapest, 2011. december " 19 ".

Tisztelettel:

Domokos László
Domokos László

Melléklet: jelentés

